

Για μια Αριστερά της ισότητας και της ελευθερίας

Είναι πασιφανές ότι σε διεθνές πεδίο η Αριστερά βρίσκεται σε πρωτοφανή υποχώρηση. Τόσο ως προς την πολιτική επιρροή της όσο και ως προς την ιδεολογική/προγραμματική προωθητικότητά της. Τούτο αποτελεί μία από τις βασικές αιτίες της ανόδου της Ακροδεξιότητας, καθώς αφήνει σοβαρό κενό αναφοράς και ελπίδας στους «από κάτω», επιπλέον όμως συνιστά πολιτικό στήριγμα της νεοφιλελεύθερης ηγεμονίας.

Αυτή η υποχώρηση, είτε εκφράζεται με την απόλυτη σοσιαλδημοκρατικοποίηση της ρεφορμιστικής ή και κυβερνώσας Αριστεράς είτε με την προσχώρηση μικρότερων τμημάτων της ριζοσπαστικής Αριστεράς στον εθνικοπατριωτικό προστατευτισμό, καθιστά εξαιρετικά επείγοντα τον ιδεολογικό αναστοχασμό και το στρατηγικό αναπροσανατολισμό όσων τμημάτων της Αριστεράς δεν αρκούνται στην οξεία καταγγελία της υπάρχουσας κατάστασης, αλλά αναζητούν, πρωτίστως μέσω του αυτοσχηματισμού τους, τρόπους να την αλλάξουν.

Σύμφωνοι, η συνολική κοινωνική κατάσταση, ιδιαίτερα ο κατακερματισμός, η ανασφάλεια, οι ενδοταξικοί ανταγωνισμοί, η καταφυγή σε αρχαϊκές ταυτότητες, η εμπέδωση διάφορων θλιβερών «κανονικοτήτων» που προέρχονται από τη διάψευση προσδοκιών, ευνοούν την αποδοχή του καπιταλιστικού μονόδρομου. Και αυτό δεν μπορεί να αναιρεθεί ούτε από την αγανάκτηση που προκαλεί η ένταση της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης, γιατί μπορεί να στραφεί σε καταστροφικές αντικοινωνικές λύσεις, ούτε από τη θρησκευτική πίστη ποικίλων εκδοχών της παραδοσιακής Αριστεράς στην αφύπνιση του επαναστατικού υποκειμένου.

Η Αριστερά (για την ακρίβεια, οι Αριστερές...) πληρώνει πολλές αμαρτίες. Από τον κυβερνητισμό, τον κρατισμό και την αναπτυξιολαγνεία μέχρι

την ταύτιση με διάφορα αυταρχικά και ολοκληρωτικά μοντέλα, την προσκόλληση στη γραφειοκρατία κάθε είδους, τον αφόρητο κομματισμό και την πολιτισμική καθυστέρηση. Και δυστυχώς, η μεγάλη πλειονότητά της δεν θέλει και δεν μπορεί να αναμετρηθεί με αυτή την πραγματικότητα.

Δεν πιστεύουμε ότι εμείς μπορούμε. Είμαστε τέκνα της εποχής μας, των ιδεολογικών ρευμάτων προέλευσής μας, των κοινωνικών και πολιτικών εμπειριών μας, των γνώσεων και της άγνοιάς μας. Τουλάχιστον, όμως, είμαστε απολύτως πεπεισμένοι ότι πρέπει να το κάνουμε και να προσπαθούμε συνέχεια γι' αυτό. Κάτι τέτοιο σημαίνει

πολλά, αλλά πρωτίστως απαιτεί:

- Να πιστεύουμε ότι το απελευθερωτικό πρόταγμα (ο κομμουνισμός της εποχής μας...) δεν μπορεί να σχετίζεται ή να μοιάζει με «αυταρχικό σοσιαλισμό», να επιμένει στο κόμμα-κράτος και να ευαγγελίζεται «προλεταριακές δικτατορίες». Μόνο σε μια κοινωνία που η ισότητα εξασφαλίζει την ελευθερία και η ελευθερία εγγυάται την ισότητα μπορεί να αναγνωρίσει το πρόταγμα της μια Αριστερά της κοινωνικής χειραφέτησης.
- Να γνωρίζουμε ότι οποιαδήποτε εκδοχή ανταγωνιστικής Αριστεράς (σε ό,τι αφορά την τάξη, τη φυλή, το

φύλο, την οικοκοινωνική αρμονία και δικαιοσύνη), για να υπάρξει, πολλώ δε μάλλον να αναπτυχθεί, απέναντι στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό και την πατριαρχία, οφείλει να είναι πρωτίστως αντικαπιταλιστική και διεθνιστική. Να μη φοβάται τις μεταρρυθμίσεις, αλλά να αντιμάχεται το μεταρρυθμισμό, να μη διστάζει να υπερασπιστεί καταπιεσμένα έθνη και εθνικές μειονότητες, αλλά να είναι βέβαιη ότι πρώτα απ' όλα ο εχθρός είναι στην ίδια τη χώρα της.

- Να αποδεικνύουμε ότι τελικά «είμαστε αυτό που κάνουμε», ότι οι πράξεις μας είναι αυτές που όχι μόνο αποδεικνύουν, αλλά και καθορίζουν τις ιδέες, τις επιθυμίες και το φαντασιακό μας. Με αυτή την έννοια, καμιά Αριστερά δεν μπορεί να είναι αντικαπιταλιστική, διεθνιστική, ελευθεριακή κ.λπ. αν δεν συγκρούεται καθημερινά με το υπάρχον, αν δεν είναι κινηματική Αριστερά.

Τον Δεκέμβριο το Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, η Δικτύωση για μια Ριζοσπαστική Αριστερά, η Οργάνωση Νεολαίας Ριζοσπαστικής Αριστεράς – Ανασύνθεση και η Αριστερή Ριζοσπαστική Κίνηση μαζί με ανένταχτους-ες από αρκετές πόλεις δημιουργήσαμε τη Συνάντηση για μια Αντικαπιταλιστική Διεθνιστική Αριστερά.

Σε μια μαζική και πλούσια διαδικασία, συζητήθηκε και με πολλές τροπολογίες εγκρίθηκε ένα ιδεολογικοπολιτικό κείμενο, ιδιαίτερα προχωρημένο και καινοτόμο, με βάση το οποίο συνεχίζεται η προγραμματική αναζήτησή μας, καθώς και το οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας της Συνάντησης, ενώ στο επόμενο δίμηνο πραγματοποιήθηκαν πανελλαδικά αρκετές συνελεύσεις και ολοκληρώνεται η διαδικασία επιλογής του οριστικού ονόματος της συλλογικότητας.

Πρόκειται για τη συνεισφορά μας στο εγχείρημα που περιγράφηκε πριν και ελπίζουμε να έχει αίσια έκβαση.

Μετά τις «Πρέσπες»: Ένα νέο

Η επικύρωση της Συμφωνίας των Πρεσπών αποτέλεσε μείζον γεωπολιτικό γεγονός για τα Δυτικά Βαλκάνια. Ταυτόχρονα και ανεξάρτητα από την τελική έκβασή τους, οι «Πρέσπες» συνιστούν τομή στην ιστορία του Μακεδονικού. Στην εσωτερική πολιτική ζωή η συμφωνία πυροδότησε καταγιστικές αλλαγές που εν μέρει μόνο έχουν να κάνουν με αυτό καθαυτό το περιεχόμενό της και τις εθνικιστικές αντιδράσεις. Σε μεγάλο βαθμό λειτούργησε ως αφορμή για να επιταχυνθούν εξελίξεις που είχαν προδιαγραφεί το προηγούμενο διάστημα, ιδιαίτερα μετά το τυπικό τέλος του 3^{ου} μνημονιακού προγράμματος.

Οι βασικές παράγοντες που διαμορφώνουν το νέο σκηνικό είναι πέντε. Συγκεκριμένα:

1. Η ρήξη μεταξύ ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ σηματοδοτεί το τέλος της παράδοξης συμμαχίας που κυβέρνησε την Ελλάδα τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Αν και η αρχική πρόθεση Τσίπρα και Καμμένου ήταν να πάνε σε ένα «βελούδινο διαζύγιο», τελικά η αντιπαράθεση έγινε σκληρή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η αμειλικτή λογική των αντικειμενικών θέσεων των παικτών οδηγεί τις εξελίξεις πολύ περισσότερο από ό,τι οι υποκειμενικές επιθυμίες τους.

Το τέλος της συμμαχίας ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ αποκτά έναν πιο ευρύ πολιτικό συμβολισμό, σηματοδοτώντας το τέλος του κεφαλαίου της πολιτικής ζωής που διαμόρφωσε το Μνημόνιο. Καθόλου τυχαία αυτό το τέλος ήρθε λίγους μήνες μετά την ολοκλήρωση του 3^{ου} μνημονιακού προγράμματος.

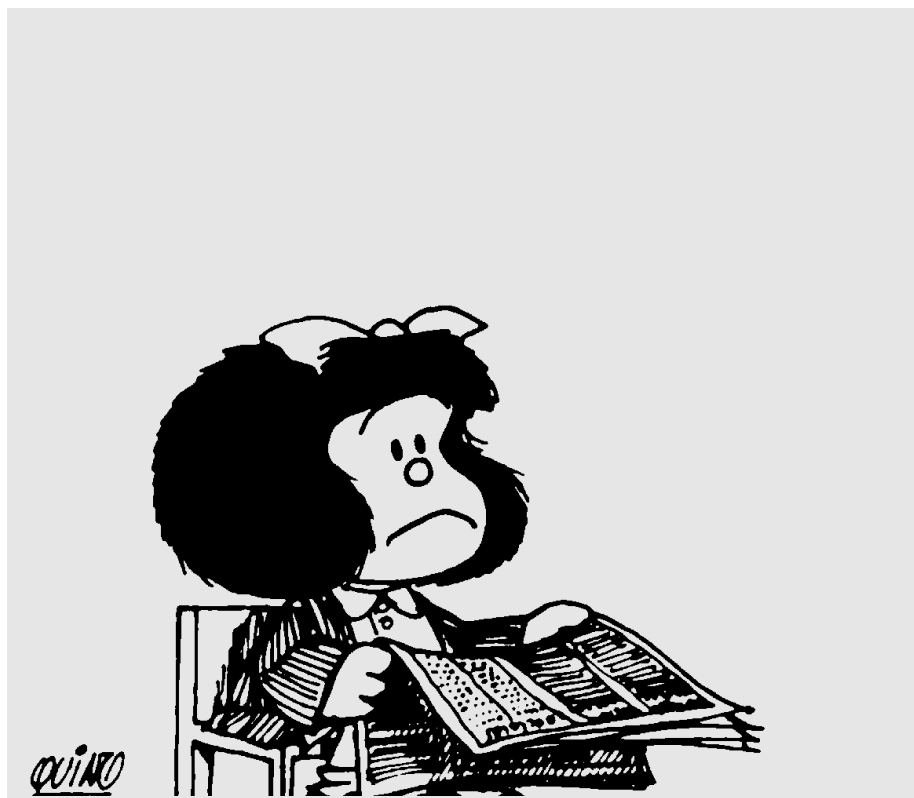
Η συμμαχία ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ δεν ήταν παράδοξη μόνο στο ότι αφορούσε ένα κόμμα της Αριστεράς κι ένα της Δεξιάς. Οι ακραίες εθνικιστικές τοποθετήσεις και η αλλοπρόσαλλη συμπεριφορά του Καμμένου κανονικά θα έπρεπε να έχουν κάνει τη σύμπραξη αδύνατη. Ωστόσο, την περίοδο του πυρετού για την «κυβέρνηση της Αριστεράς» και του «προγράμματος κοινωνικής σωτηρίας» όλα μπορούσαν να δικαιολογηθούν στο όνομα του υπέρτατου σκοπού. Με την εκ των υστέρων γνώση που έχουμε, δεν θα ήταν υπερβολή ο ισχυρισμός ότι η συμμαχία με τον Καμμένο (ως πράξη συστημικής προσαρμογής) αποτέλεσε το πρώτο μέρος της συνθηκολόγησης που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2015. Ο Καμμένος ήταν εξίσου εθνικιστής και δεξιός τότε όπως και τώρα που πλειοδοτεί σε εμπόριο πατριωτισμού.

2. Μέσα από τη Συμφωνία των Πρεσπών χαράζονται νέες διαχωριστικές γραμμές στο πολιτικό σύστημα. Στην πραγματικότητα

τα η πολιτική σύγκρουση για τη συμφωνία εν μέρει χαράσσει τις νέες διαχωριστικές κι εν μέρει χρησιμοποιείται ως αφορμή για τη χάραξη αυτών των διαχωριστικών.

Πέρα από τις όποιες ερμηνείες, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Αλέξης Τσίπρας μπαίνει στην τελευταία φάση της μετατόπισης του ΣΥΡΙΖΑ προς το Κέντρο. Η εξαγγελία της δημιουργίας ενός «προοδευτικού αντινεοφιλελεύθερου πόλου» υπονοεί τη διαμόρφω-

για τους ασθενέστερους», «εξωτερική πολιτική Κοτζιά» όπως εκφράζεται στο Μακεδονικό και τη συμμαχία με ΗΠΑ και Ισραήλ, υιοθέτηση μιας πιο ανοιχτής πολιτικής στα δικαιώματα – με πλήρη ευθυγράμμιση όμως με την ευρωπαϊκή αντιμεταναστευτική πολιτική. Επομένως, αυτό που συμβαίνει δεν είναι ακριβώς η «πολιτική χωρίς αρχές» (υπάρχουν προφανώς έντονα αυτά τα στοιχεία), αλλά η **σταδιακή προσχώρηση του ΣΥΡΙΖΑ στο**

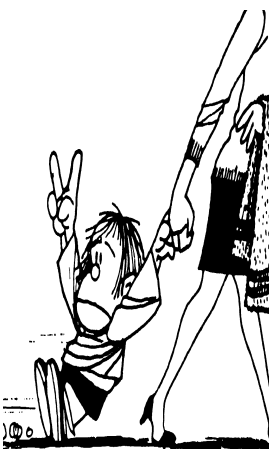
ση ενός νέου κεντροαριστερού χώρου στον οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ θα είναι η βασική συνιστώσα. Η διαφορά σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν είναι ότι ΣΥΡΙΖΑ βρίσκει πλέον κεντροαριστερούς εταίρους. Πέρα από τους άρτι υπουργοποιηθέντες Μωραΐτη και Τόλκα, υπάρχουν αρκετές ακόμα διάσπαρτες κεντροαριστερές κινήσεις που θα μπουν στον «πόλο». Πρώτη είναι η «Γέφυρα» των Μπίστη, Βαλντέν και λογικά θα ακολουθήσει η ΔΗΜΑΡ. Ταυτόχρονα ο ΣΥΡΙΖΑ επιχειρεί να πιέσει ασφυκτικά το ΚΙΝΑΛ, πίεση που φτάνει το όριο της λεηλασίας.

Αν και η «αποϊδεολογικοποίηση» είναι η συνήθης κατηγορία που συνοδεύει τις συμπράξεις του ΣΥΡΙΖΑ με τους κεντροαριστερούς παράγοντες, τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι. Γιατί ο «προοδευτικός πόλος» έχει ιδεολογικό-πολιτικό πλαίσιο. Είναι ο «ήπιος νεοφιλελευθερισμός» της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας. Στα καθ' ημάς μεταφράζεται ως «μνημόνιο με τις μικρότερες συνέπειες

κεντροαριστερό πλαίσιο, καθώς και η ταυτόχρονη παραδοχή στελεχών της παλιάς Κεντροαριστεράς ότι ο Τσίπρας ήρθε για να μείνει και να έχει καθοριστικό ρόλο στα πολιτικά πράγματα.

Η σκληρή αντίθεση με τη Νέα Δημοκρατία αποτελεί ταυτοτικό χαρακτηριστικό του νέου πόλου, την ίδια στιγμή που συγκλίνει μαζί της σε μείζονα ζητήματα όπως η τήρηση των μνημονιακών δεσμεύσεων και ο ατλαντισμός. Από αυτή τη σκοπιά, ο νέος πόλος αναλαμβάνει τη λειτουργία που είχε παλιότερα το ΠΑΣΟΚ στο πολιτικό σύστημα.

3. Μαζί με τη σχετική σταθεροποίηση της οικονομίας και, κυρίως, την κάμψη των κοινωνικών αντιστάσεων, παγιώνεται ο νέος δικομματισμός. Ο νέος δικομματισμός είναι σαφώς μικρότερος από εκείνον των ΠΑΣΟΚ-ΝΔ. Εντούτοις, φαίνεται ότι θα κινηθεί σε υψηλότερο επίπεδο από εκείνο των προηγούμενων εκλογών. Ακόμα πιο σημαντικό

πολιτικό σκηνικό διαμορφώνεται

είναι ότι έχει αποκλειστεί το ενδεχόμενο εκλογικής κατάρρευσης του ΣΥΡΙΖΑ και η διαφορά με το τρίτο κόμμα είναι διψήφια.

Κατά συνέπεια, δικαιούμαστε να κάνουμε λόγο για τάση παγίωσης του νέου δικομματισμού, ασχέτως αν αυτός είναι μικρότερος και πιο ευάλωτος από τον παλιό. Εκείνο που είναι πανομοιότυπο με τον παλιό δικομματισμό είναι η σύγκλιση των δύο πόλων σε στρατηγικές επιλογές όπως η με κάθε θυσία παραμονή στην ευρωζώνη και η πρόσδεση στο αμερικάνικο άρμα στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Δεν χρειάζεται εκτενής επιχειρηματολογία για το ότι η παγίωση του νέου δικομματισμού σηματοδοτεί το τέλος της κρίσης πολιτικής εκπροσώπησης που προκάλεσε η κρίση και το Μνημόνιο. Το ότι αυτό το τέλος έρχεται με την ανάδυση του ενός νέου αστικού διπόλου δείχνει με ενάργεια ποιοι είναι οι κερδισμένοι και οι χαμένοι της κρίσης.

Βεβαίως, ο νέος δικομματισμός δεν έχει σε καμιά περίπτωση τις κοινωνικές ρίζες που είχε ο παλιός. Γι' αυτό, είναι ακόμα πιο ευάλωτος σε ένα ενδεχόμενο νέο επεισόδιο οικονομικής κρίσης.

4. Με αφορμή τη Συμφωνία των Πρεσπών εκδηλώθηκε ένα καινούργιο ακροδεξιό κύμα στην ελληνική κοινωνία. Στα συλλαλητήρια οι κάθε λογής ναζιστικές συμμορίες κινήθηκαν σαν το ψάρι στο βρομόνερο. Να

σημειωθεί ότι εκτός από τη Χρυσή Αυγή, αυτή τη φορά έδρασε κι ένας αριθμός άλλων φασιστικών ομάδων που έχουν προκύψει το τελευταίο διάστημα μετά το στρίγωμα της συμμορίας του Μιχαηλιάκου στην υπό εξέλιξη δίκη. Πέρα από τους τραμπουκισμούς και τις επιθέσεις, οι φασίστες μπόρεσαν να βρουν πρόσφορο έδαφος για την προπαγάνδα τους. Πατενταρισμένοι ακροδεξιοί έπαιξαν κεντρικό ρόλο στη διοργάνωση των συλλαλητηρίων, ενώ το πολιτικό πλαίσιο των κινητοποιήσεων ήταν σαφώς εθνικιστικό και αλυτρωτικό. Είναι εξόχως χαρακτηριστικό το κεντρικό σύνθημά τους «η Μακεδονία είναι μία κι ελληνική». Ίσως το πιο ανησυχητικό γεγονός ήταν οι εθνικιστι-

κές μαθητικές καταλήψεις για τη Μακεδονία. Παρότι θα ήταν υπερβολικό να μιλήσουμε για εθνικιστικό «κίνημα», είναι προφανές ότι υπάρχει ένα υπαρκτό ακροδεξιό ρεύμα στη νεολαία. Το ακροδεξιό κύμα που καταγράφεται και στις δημοσκοπήσεις, κατάφερε να «τραβήξει» τη Νέα Δημοκρατία σε πιο ακραίες εθνικιστικές θέσεις από αυτές που είχε παλιότερα.

Δεδομένης της ραγδαίας ανόδου της ακροδεξιάς σε όλη την Ευρώπη, εύλογα προκύπτει ότι βρισκόμαστε ενώπιον ενός σοβαρού ακροδεξιού/φασιστικού κινδύνου. **Η προσπάθεια εργαλειοποίησής του από τον ΣΥΡΙΖΑ για να δικαιολογήσει τη μετακίνησή του προς το Κέντρο, επου-**

δενί πρέπει να οδηγήσει στην υποτίμηση του φασιστικού κινδύνου. Η εθνικιστική προπαγάνδα για το Μακεδονικό, ο συνεχής αντιμεταναστευτικός λόγος του πολιτικού συστήματος και των ΜΜΕ, η συνεχιζόμενη οικονομική δυσπραγία και η απογοήτευση από τον ΣΥΡΙΖΑ στρώνουν το χαλί στην ακροδεξιά.

5. Τέλος, το νέο πολιτικό σκηνικό δια-

μορφώνεται ερήμην των κινημάτων και της ανταγωνιστικής Αριστεράς. Η απίσχναση των αντιστάσεων, ο κατακερματισμός, ο σεχταρισμός, ο ηθικολογικός καταγγελτισμός αλλά και το κλείσιμο του ματιού στον εθνολαϊκισμό έχουν οδηγήσει στην περιθωριοποίηση. Το οξύμωρο είναι ότι αυτή η περιθωριοποίηση δεν αντιστοιχεί ούτε με τη μαζικότητα του χώρου ούτε με το νεανικό σφρίγος του. Με τόσους ανθρώπους και τόσο νέους ανθρώπους θα μπορούσαν να γίνουν πολύ περισσότερα. Δεν γίνονται όμως και θα συνεχίζουν να μην γίνονται όσο ο χώρος θα επιμένει να μην κάνει πολιτική και να μην οργανώνει με ανοιχτό τρόπο τις αντιστάσεις. Μέχρι να αλλάξει η νοοτροπία ο διάχυτος ριζοσπαστισμός θα παραμένει ουραγός των εξελίξεων. Είναι στο χέρι μας να κάνουμε τα πράγματα να κινηθούν.

Γιάννης Αλμπάνης

απόψεις

Συμφωνία των Πρεσπών:

1. Η επίλυση του Μακεδονικού ήταν ένα μεγάλο βήμα μπροστά για τον ελληνικό αστισμό. Όχι μόνο γιατί, κάνοντας χρήση της υπέρτερης ισχύος του, επέβαλε όνομα στη γειτονική χώρα, λύνοντας μια διένεξη 30 περίπου ετών, για την οποία ο ίδιος είχε την κύρια ευθύνη. Ούτε μόνο γιατί η Ελλάδα αναβαθμίζει αντικειμενικά τη γεωστρατηγική θέση της στην περιοχή – με το ελληνικό κράτος να αναλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την επιτήρηση του εναέριου χώρου της Βόρειας Μακεδονίας και το ελληνικό κεφάλαιο να ελπίζει βάσιμα στην ενίσχυση της ήδη πυκνής οικονομικής του δραστηριότητας. Υπάρχει και ένας τρίτος λόγος: η διευθέτηση του Μακεδονικού, αν και επείγουσα περισσότερο για τη γειτονική χώρα, ήταν ωστόσο προϋπόθεση για να περάσει η όποια επόμενη ελληνική κυβέρνηση στο κεφάλαιο των πολύ κρίσιμότερων ελληνοτουρκικών σχέσεων που αφορά τις ελληνικές ενεργειακές φιλοδοξίες σε Ιόνιο και Αιγαίο (ΑΟΖ).

2. Από μια εσωτερική οπτική (αυτήν που στο Μακεδονικό υπερισχύει διαχρονικά, ένα μήνα μετά την ψήφιση της Συμφωνίας το θέμα διατηρεί στο ακέραιο την αξία του ως «χαρτί» για κάθε είδους πολιτική εκμετάλλευση. Οι

πρόσφατες αντιδράσεις, από τη ΝΔ μέχρι το ΚΚΕ, για το ρεπορτάζ του BBC που θύμισε το προφανές (την πολυγλωσσία και την ανομοιογένεια στη Βόρεια Ελλάδα), ήταν ενδεικτικές: μόνο το φύλλο των σαββατιάτικων «Νέων» του Μαρινάκη (2.3.2019) αφιέρωσε 10 (!) σελίδες για να προσβάλει την εγκυρότητα του BBC και να δικαιώσει την εκ δεξιών αντίθεση στη Συμφωνία των Πρεσπών. Η εργαλειοποίηση, ωστόσο, δεν ήταν στιγμιαία. Η Συμφωνία έγινε καταλύτης για τη «ριζοσπαστικοποίηση» της αστικής αντιπολίτευσης απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ (ΚΙΝΑΛ, ΝΔ, ΑΝΕΛ, Χρυσή Αυγή), στον κοινό παρονομαστή ενός εθνικισμού με αλυτρωτικές αποχρώσεις. Ειδικότερα για τη ΝΔ, εξασφάλισε μια αστείρευτη πηγή εθνικοφοβικής επιχειρηματολογίας, που απευθύνεται προνομιακά στους ψηφοφόρους πάνω από τα Τέμπη. Βοήθησε στη συγκάλυψη της καταδίκης του Νίκου Γεωργιάδη, ενθάρρυνε την κοινή καταγραφή των «σαμαρικών» της ΝΔ (Βορίδη, Γεωργιάδη) απέναντι στους μετριοπαθέστερους (Δένδια, Μπακογιάννη, Καραμανλή). Και, στα δεξιά, διευκόλυνε το ξέπλυμα της ναζιστικής Χρυσής Αυγής, την απεύθυνση της ακροδεξιάς «Ελληνικής Λύσης» (Βελόπουλος), που διεκδικεί πια είσοδο στη Βουλή, την απόπειρα επανένταξης του Καμμέ-

νου στον «πατριωτικό χώρο» και τη δημιουργία «κόμματος των συλλαλητηρίων» («Έπος»).

3. Η δεξιά μετατόπιση ολόκληρου του πολιτικού συστήματος δεν εξαντλείται σε αυτά. Η κινητικότητα στα δεξιά, κυρίως όμως η προσκόλληση της Φώφης Γεννηματά στη ΝΔ και η απομάκρυνση του κυβερνητικού εταίρου του ΣΥΡΙΖΑ, διευκόλυνε τη φιλοσοφική συσπείρωση στελεχών της Κεντροαριστεράς (πρώην ΑΕΚΑ, στελέχη Ποταμιού και ΔΗΜΑΡ, διανοούμενοι του χώρου) στην κίνηση «Γέφυρα», στόχος της οποίας είναι η συνεργασία των «προοδευτικών δυνάμεων» μπροστά στην άνοδο της Ακροδεξιάς. Αν όμως, για τους πρωταγωνιστές του εγχειρήματος (από διανοούμενους με μακρά θητεία στον δικαιοματικό χώρο, μέχρι εμβληματικούς του σημιτικού εκσυγχρονισμού και τον Γιάννη Μπουτάρη), σφραγίζει την απομάκρυνσή τους από τον χώρο της παλιάς Κεντροαριστεράς, η ίδια δυναμική είναι για τον ΣΥΡΙΖΑ η νιοστή επιβεβαίωση για την οριστική μετατόπισή του στο χώρο της σοσιαφιλελεύθερης διαχείρισης.

4. Δεν είναι θέμα αισιόδοξης ή απαισιόδοξης εκτίμησης: η επικράτηση του

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Α Υ Τ Ο Τ Η Τ Α Σ

- Αγωνιζόμαστε ενάντια στον καπιταλισμό, την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τη δικτατορία των αγορών και την εμπορευματοποίηση της ζωής μας, για μια κοινωνία ίσης ελευθερίας και ελεύθερης ισότητας, για την κοινωνική απελευθέρωση και τον κομμουνισμό.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στον εθνικισμό και το ρατσισμό, για την ενότητα των εργαζομένων πέρα από σύνορα και πατρίδες, ενάντια στον ιμπεριαλισμό και το μιλιταρισμό, στο πλευρό όλων των λαών και των κινημάτων που παλεύουν ενάντια στην κατοχή, για την εθνική αυτοδιάθεσή τους.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στις έμφυλες διακρίσεις, το σεξισμό, την ομοφοβία και την πατριαρχία, εμφορούμενες-οι από το φεμινιστικό «μια αναγκαία σύγκρουση για ένα κοινό μέλλον», για έναν κόσμο όπου ο προσωπικός αυτοκαθορισμός θα αποτελεί προϋπόθεση της συλλογικής ευτυχίας.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στη λεηλασία του περιβάλλοντος και τη νεοφιλελεύθερη αρπακτικότητα, για την εφαρμογή ενός διεθνούς σχεδίου ολιγαρκούς αφθονίας, ήπιων μορφών ενέργειας, ισόρροπης ανάπτυξης και διεθνούς αλληλεγγύης.
- Αγωνιζόμαστε για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα με την οπτική τόσο της βελτίωσης της ζωής των κυριαρχούμενων τάξεων όσο και της διεύρυνσης των χώρων ελευθερίας των κοινωνικών αγώνων και κινημάτων.
- Αγωνιζόμαστε για την ανασύνθεση και την αντεπίθεση του κοινωνικού κινήματος, τη δημιουργία συγκρουσιακών ανατρεπτικών υποκειμένων, για μια Αριστερά αντικαπιταλιστική, διεθνιστική και ελευθεριακή.

μια πρώτη αποτίμηση

Μακεδονικού επί 14 μήνες στην πολιτική επικαιρότητα σήμανε μια ακόμα στροφή προς τα δεξιά. Και μπορεί για τους Μακεδονομάχους η περίοδος '92-'93 να παρέμεινε άπιαστο σημείο αναφοράς. Έστω και έτσι, όμως, το Μακεδονικό δημιούργησε και πάλι διαχωριστική γραμμή – ελλείψει ισχυρότερης. Δεν συνέβη μόνο με όρους κεντρικής πολιτικής: στο Μακεδονικό αναβίωσε ένας ακροδεξιός «κινήματισμός», οργανώθηκαν για πρώτη φορά σε αξιοσημείωτη έκταση εθνικιστικές μαθητικές καταλήψεις, η ναζιστική βία στο δρόμο αναβαθμίστηκε, οι «προγράμματα» και οι επιθέσεις σε σπίτια βουλευτών πήραν πρωτόγνωρη έκταση για τα μεταπολιτευτικά δεδομένα, ενώ, ιδίως στη Θεσσαλονίκη, πλήθυσαν τα κρούσματα αντισημιτισμού από την πιο «δυναμική» (τη ναζιστική) συνιστώσα του «κινήματος». Τα στοιχεία αυτά καλλιεργούν το έδαφος για μια ακροδεξιά ιδεολογική ηγεμονία που, ως κυβέρνηση εν αναμονή, καρπώνεται πρωτίστως η ΝΔ.

5. Για όλους αυτούς τους λόγους, το Μακεδονικό υπήρξε το ισοδύναμο του «αντι-μνημονίου» Δεξιάς και Ακροδεξιάς. Την ίδια στιγμή, το κατέβασμα των τόνων ακόμα και από τον αντιπρόεδρο Γεωργιάδη μετά την κύρωση της Συμφωνίας («εμείς δεν μιλήσαμε για προδότες») αποκάλυψε την υποκρισία του νεοδημοκρατικού πατριωτισμού σε όλο της το μεγαλείο: μολονότι στελέχη της έδωσαν επί μήνες τον τόνο σε ένα νοσηρό εθνικιστικό κλίμα, η ΝΔ έσπευδε κατόπιν εορτής να καθησυχάσει πως η μάχη, από κυβερνητικές πια θέσεις, θα έχει στόχο να αμβλύνει... τις συνέπειες της Συμφωνίας. Μάλλον αναμενόμενα, η «συνέχεια του κράτους» και οι διεθνείς δεσμεύσεις αποδείχθηκαν ισχυρότερες κι αυτού ακόμα του ρωμαλέου πολιτικάντικου εθνικισμού της ΝΔ.

6. Στον αντίποδα της σύγκλισης Δεξιάς-Ακροδεξιάς, ο ΣΥΡΙΖΑ αξιοποίησε τη Συμφωνία των Πρεσπών με δύο τρόπους: Αφενός, ως ένα από τα «θετικά νέα» που βάλθηκε να παράγει το Μαξίμου στην πορεία προς τις διπλές (ή τριπλές) εκλογές, κοντά στα επιδόματα, την αύξηση του κατώτατου μισθού και το δήμευτο τέλος της κρίσης. Αφετέρου – και κυρίως – ως ευκαιρία να ξεφορτωθεί τον απειθαρχο Καμμένο, να αναβαθμίσει την «αντιδεξιά» ιδεολογική σύγκρουση, να επανασυνδεθεί με ακροατήρια της Αριστεράς, και να συμπίεσει, ταυτόχρονα, ΑΝΕΛ και Κεντροαριστερά. Από πολλές απόψεις, το στοίχημα κερδήθηκε: η κυβέρνηση Τσίπρα (και όχι ο ΣΥΡΙΖΑ: όποιος άκουγε τον πρωθυπουργό στη Βουλή, τις μέρες που

ψηφίζοταν η Συμφωνία, καταλάβαινε ότι το παιχνίδι είναι πια απολύτως προσωπικό...) διέλυσε την κοινοβουλευτική ομάδα των ΑΝΕΛ, συρρίκνωσε το Ποτάμι και πέτυχε τη διάσπαση του ΚΙΝΑΛ, έκανε σημαία του τη Μακεδόνισσα αντάρτισσα Μίρκα Γκίνοβα απέναντι στην εθνικιστική «αντιιμπεριαλιστική» συνωμοσιολογία του ΚΚΕ, ενίσχυσε τη δική του συνοχή. Μολονότι δε η τελευταία δημοσκοπήση της Public Issue (Φεβρουάριος 2019) μιλά για βαρύ κόστος ιδίως στη Βόρεια Ελλάδα, ο ΣΥΡΙΖΑ είναι το μόνο κόμμα που (επιδομάτων και αναδρομικών βοηθούντων...) καταγράφει αξιοσημείωτη άνοδο σε αυτούς τους 14 μήνες που το Μακεδονικό αποτελεί πρώτο θέμα στην επικαιρότητα.

7. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, είναι εμφανές: τα κέρδη του ΣΥΡΙΖΑ στο Μακεδονικό δεν μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν για τις ανάγκες των επικείμενων εκλογών. Αυτός, εξάλλου, ήταν και ένας από τους πολλούς λόγους που η κυβέρνηση αποδείχτηκε για μια ακόμα φορά ψοφοδεής, δρομολογώντας διάβημα διαμαρτυρίας κατά του BBC, για ένα δημοσίευμα περί σλαβογλωσσίας στη Βόρεια Ελλάδα, με το οποίο θα συμφωνούσε το 90% των Ελλήνων ιστορικών. Παρά τους κομπασμούς, λοιπόν, οι φιλοδοξίες του ΣΥΡΙΖΑ μετά τις Πρέσπες δεν ξεπερνούν το επίπεδο της λιγότερο επώδυνης διαχείρισης της ήττας. Οι δε συσπειρώσεις που πέτυχε ο Τσίπρας είναι περισσότερο σε επίπεδο προσώπων, και πάντως της τάξης της ανακύκλωσης πολιτικού προσωπικού – επί ουδενί, δηλαδή, αντιστοιχούν στη δυναμική που κατέγραψαν στο πεζοδρόμιο Δεξιά και Ακροδεξιά.

8. Στο κλίμα αυτό, η Αριστερά δεν έμεινε αλώβητη: η ταύτιση του ΚΚΕ με τη ΝΔ, οι αναπόφευκτες τριβές στη ΛΑΕ, η διακοπή της συνεργασίας μεταξύ ΚΚΕ μ-λ και ΜΛ-ΚΚΕ, η πλήρης ενσωμάτωση της ΚΟΕ στον εθνικισμό και οι αθλιότητες άλλοτε αριστερών καλλιτεχνών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δίνουν επαρκώς το μέτρο. Στον αντίποδα, η Συνάντηση για μια Αντικαπιταλιστική και Διεθνιστική Αριστερά επέμεινε στην κριτική στήριξη της Συμφωνίας των Πρεσπών – επιλογή, απολύτως εν γνώσει μας, μειοψηφική. Επιμένοντας ότι η ανταγωνιστική Αριστερά είναι κάτι ουσιωδώς περισσότερο, και πάντως διαφορετικό, από το αντίθετο της κυβέρνησης, η στοίχιση με τον κοινό τόπο στην Αριστερά ήταν αδύνατη. Όχι μόνο γιατί τμήματά της φλέρταραν ανοιχτά με τις κοινοτοπίες του ελληνικού αλυτρωτισμού (ΚΚΕ, Αριστερό Ρεύμα της ΛΑΕ). Αλλά και γιατί μέρος της, είτε από παράδοση είτε από υπερβάλλοντα αντι-

πολιτευτικό ζήλο, προέτασε ένα απλοϊκό «αντιιμπεριαλιστικό ΟΧΙ», με το σκεπτικό πως η ευρωνατοϊκή συμφωνία ισχυροποιεί τον δυτικό ιμπεριαλιστικό παράγοντα στην περιοχή. Επρόκειτο, φυσικά, και περί αυτού: εξίσου αναμφίβολα, ωστόσο, η μη λύση δεν εξυπηρέτησε ως και σήμερα την αποδυνάμωση του παράγοντα αυτού – κάθε άλλο...

9. Χρειάστηκε (και χρειάζεται) να το θυμίσουμε: τη νατοφιλία στη γειτονική χώρα την τροφοδότησαν ο ελληνικός αλυτρωτισμός, οι εθνοτικοί ανταγωνισμοί που έθεσαν σε κίνδυνο την πολιτειακή ύπαρξη της Βόρειας Μακεδονίας και οι ρωσικές παρεμβάσεις, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού της Ρωσίας με ΗΠΑ και ΕΕ. Η αποδέσμευση από την κηδεμονία του ΝΑΤΟ, κηδεμονία που σημαίνει εξοπλιστικές κούρσες και πρόβες συρράξεων, ήταν και παραμένει υπόθεση κάθε λαού ξεχωριστά, ενάντια στα κράτη «του», και των κοινών αγώνων των λαών: Ούτε τα «ιδιαίτερα καθήκοντα» υποκαθίστανται – ούτε τα κοινά εξυπηρετούνται, όταν η μια πλευρά αξιώνει να αποφασίζει για λογαριασμό της άλλης.

10. Παρά τις διαφωνίες σε επίπεδο τακτικής, είναι ελπιδοφόρο ότι τμήματα της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς και του αναρχικού-αντιεξουσιαστικού χώρου έδειξαν επί 14 μήνες σπουδαία αντανάκλαστικά ανακατέλαβαν σχολεία στην Αθήνα, παρενέβησαν με επινοητικότητα σε κάμποσα στη Θεσσαλονίκη, οργάνωσαν εκδηλώσεις και πρωτοστάτησαν σε αντιφασιστικές διαδηλώσεις και αντισυγκεντρώσεις, υπερασπίστηκαν χώρους ελευθερίας και κοινωνικά κέντρα, έδωσαν τη μάχη του δρόμου και του επιχειρήματος μαζί. Καθώς η ΝΔ και η Ακροδεξιά θα κεφαλαιοποιήσουν με βεβαιότητα την παρουσία τους στο Μακεδονικό, αρχής γενομένης από τις Ευρωεκλογές, είναι κρίσιμο για την άλλη πλευρά, το Μαύρο και το Κόκκινο, να οργανώσουμε μαζί τη συνέχεια της εμπειρίας αυτών των δεκαεσσάρων μηνών, με άλλα μέσα. Όχι μόνο γιατί οι σχέσεις με τον γειτονικό λαό δεν (μπορεί να) είναι διακρατική υπόθεση. Αλλά και γιατί η εφαρμογή της Συμφωνίας είναι βέβαιο ότι θα υπονομεύεται από τους συνήθεις υπόπτους. Κάποιοι από αυτούς, εξάλλου, θα έχουν και υλικό συμφέρον – αυτό που κατοχύρωσε το άρθρο 6 του νομοθετικού διατάγματος 2536/1953, με το οποίο λεηλατήθηκαν από το ελληνικό κράτος οι περιουσίες των εθνικά Μακεδόνων πολιτικών προσφύγων.

Δημοσθένης Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος

αποφύσεις

ΣΥΡΙΖΑ: όλο και πιο δεξιά

ΑΠΟΨΕΙΣ

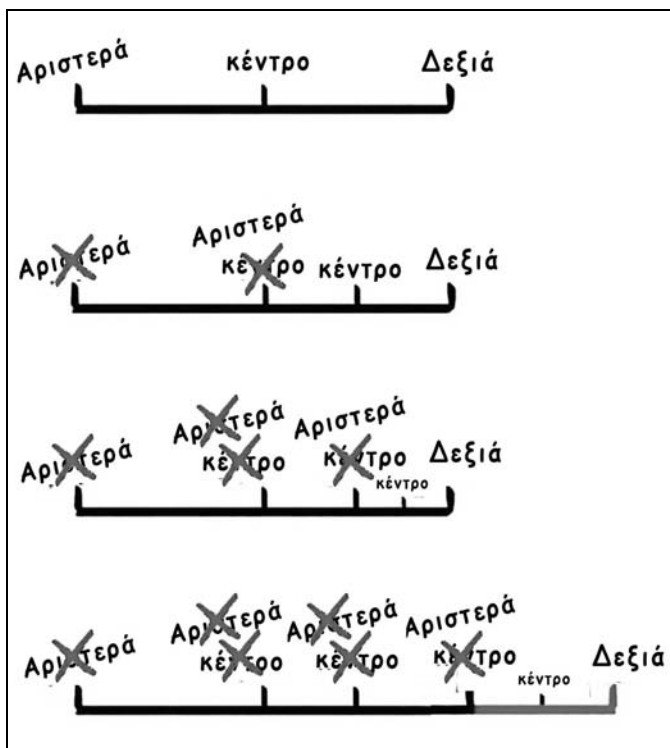
Η πιθανότητα εκλογικής νίκης μιας επελαύνουσας (παρά την κοινωνική της ασυδοσία και τα σκάνδαλα τύπου Νοβάρτις, ΚΕ-ΕΛΠΙΟ κ.λπ.) Δεξιάς μπορεί να οδηγήσει πολλούς καλοπροαίρετους ανθρώπους στη λύση του μικρότερου κακού, δηλαδή με άλλα λόγια στην κριτική υποστήριξη και ψήφιση του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο ίδιος, απελευθερωμένος πια από τους ΑΝΕΛ, έχοντας πίσω του τις Πρέσπες, το αφήγημα της εξόδου από τα μνημόνια (αύξηση κατώτατου και υποκατώτατου μισθού, έξοδος στις αγορές με το πενταετές ομόλογο κ.λπ.), και επισείοντας τα πραγματικά όσο και μεγάλα σκάνδαλα των προηγούμενων μνημονιακών, για τα οποία σύντομα θα ασκηθούν διώξεις, ποντάρει στο δίλημμα δεξιά παλινόρθωση ή «προοδευτική διακυβέρνηση».

Λησμονούν όμως όσοι το υποστηρίζουν ότι η μετά ζήλου εφαρμογή μνημονιακών μέτρων την τελευταία τετραετία και το σοκ που προκάλεσαν στη συνείδηση εκατομμυρίων ανθρώπων αποτέλεσαν τον κύριο τροφικό της ανόδου της Δεξιάς και όχι οι ανύπαρκτες πολιτικές ικανότητες του «λίγου» κατά κοινή ομολογία Κ. Μητσοτάκη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ψηφίζοντας το τρίτο μνημόνιο πήρε μέτρα αδιανότητα για κόμμα της Αριστεράς που υποτίθεται ότι εκπροσωπεί τους εργαζόμενους. Μείωσε τις κοινωνικές δαπάνες με σκοπό να αυξηθεί το πλεόνασμα, απαξιώνοντας και θέτοντας σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία που ήδη είχε πληγεί από τους προηγούμενους, αύξησε τον ΦΠΑ στα είδη λαϊκής κατανάλωσης, μετέτρεψε τις περισσότερες συντάξεις σε επιδόματα (νόμος Κατρούγκαλου), ενώ συνέχισε τη διατήρηση των μισθών σε χαμηλότατα επίπεδα, μειώνοντας παράλληλα τους μισθούς στο δημόσιο.

Ανέβασε σε δυσθεώρητα ύψη τη φορολόγηση και τις ασφαλιστικές εισφορές των μικροεπαγγελματιών, διατήρησε τον ΕΝΦΙΑ, ενώ επιτάχυνε τους πλειστηριασμούς ακινήτων και

συνέχισε την πώληση δημόσιας περιουσίας με ταχύ ρυθμό. Ενώ μεταξύ 2011-2014 έγιναν ιδιωτικοποιήσεις 3, 63 δισ. ευρώ, μεταξύ 2015-2018 έγιναν ιδιωτικοποιήσεις αξίας 4, 32 δισ. ευρώ.

Όλα αυτά είχαν τραγικές συνέπειες στο επίπεδο ζωής των εργαζομένων, με αποτέλεσμα τρεις στους δέκα να ζουν σήμερα κάτω από το όριο της φτώχειας σύμφωνα με στοιχεία του ΕΛΣΤΑΤ. Τέσσερις στους δέκα δεν μπορούν να έχουν θέρμανση και να πληρώσουν τα φάρμακά τους, ενώ επτά στους δέκα χωρίς δουλειά είναι μακροχρόνια άνεργοι και η μερική απασχόληση στην αγορά εργασίας κυρίαρχη.

Φυσικά η σοσιαλνεοφιλελεύθερη μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ δεν περιορίστηκε στο επίπεδο της οικονομικής πολιτικής.

Κυβερνητισμός, σπλιλ δημόσιας διοίκησης που θυμίζει εκείνο των αστικών κομμάτων (γιατί έτσι λειτουργεί το αστικό κράτος), ασυλία στους αστυνομικούς που «παρεκτρέπονται», ανοίγματα στο κεφάλαιο και προνομιακές σχέσεις με κάποια τμήματά του, ακραίος ατλαντισμός μέσα στο πλαίσιο του οποίου συχνές πυκνές ασκήσεις του ελληνικού στρατού με τις αμερικανικές

δυνάμεις, στενότερες σχέσεις και συμμαχία με το σιωνιστικό κράτος του Ισραήλ.

Η συνθηκολόγηση και η εφαρμογή νεοφιλελεύθερης πολιτικής (με υποτιθέμενο ανθρώπινο πρόσωπο) οδήγησε μοιραία στην εξαέρωση ενός ολόκληρου κινήματος και στη δυσφήμιση όλης της Αριστεράς. Είναι η δεύτερη στρατηγική ήττα διεθνών διαστάσεων μέσα σε εικοσιπέντε χρόνια, δηλαδή μετά την κατάρρευση του υπαρκτού και τη συνακόλουθη υποχώρηση των κινημάτων σε όλο τον κόσμο. Η εμπέδωση της λογικής ότι δεν υπάρχει εναλλακτική απέναντι στο κεφάλαιο και τις ισοπεδωτικές πολιτικές της ΕΕ έφερε την απογοήτευση, τον κυνισμό και την ιδιώτευση, αφού «τίποτα δεν αλλάζει». Η λογική αυτή καθίσταται ακόμη πιο έγκυρη όταν επιβεβαιώνεται εν τοις πράγμασι απ' αυτούς που υποσχόνταν ότι θα έσκιζαν τα μνημόνια.

Αυτή είναι η βάση της συντηρητικοποίησης, της πολιτικής ακινησίας και κινηματικής απάθειας που γεννά αντιδραστικά τερατογνήματα. Ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για την επικράτηση των ιδεών του εθνικισμού σε ένα μεγάλο τμήμα της κοινωνίας, με την εκτροπή της δυσαρέσκειας

από το κοινωνικό και τους υπεύθυνους της κρίσης προς τα «εθνικά ζητήματα».

Όλα αυτά δεν μπορούν να τα ξεπλύνουν ούτε οι εκδηλώσεις-άλλοθι για το ΕΑΜ, τον ΔΣΕ και τα διακόσια χρόνια του Καρλ Μαρξ, που μόνο πικρό γέλιο προκαλούν όταν διοργανώνονται απ' αυτούς που έπαιξαν πιστά το παιχνίδι της κυρίαρχης τάξης, οδηγώντας στην ακραία υπαγωγή του κόσμου της εργασίας στο κεφάλαιο.

Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι πλέον αναζητούν συμμάχους μόνο στα δεξιά τους. Αυτό είναι το νόημα της συμμετοχής του ΣΥΡΙΖΑ ως παρατηρητή, αλλά ουσιαστικά ως μετόχου στην κατ' όνομα Σοσιαλιστική Διεθνή και ο συμφυρμός με τους διάττοντες αστέρες του κεντροαριστερού στερεώματος που σύντομα θα πυκνώσουν τις γραμμές του μαζί με διάφορους κεντροδεξιούς πολιτικούς παράγοντες.

Ολοκληρώνει έτσι σε ουσιαστικό αλλά και συμβολικό επίπεδο το οριστικό του διαζύγιο με οτιδήποτε το αριστερό, επικυρώνοντας το νέο του ρόλο ως κόμμα της «μεγάλης δημοκρατικής παράταξης» στη θέση του παλιού ΠΑΣΟΚ.

Στην προσπάθεια να εξασφαλίσει τη νίκη στις επόμενες εκλογές είναι υποχρεωμένος να στρέφεται όλο και πιο δεξιά. Αναμενόμενο, αφού όποιος επιχειρεί να μεταρρυθμίσει το αστικό κράτος (πόσο μάλλον σε συνθήκες κρίσης) στο τέλος καταφέρνει να «μεταρρυθμιστεί» ο ίδιος.

Κάποιες αλλαγές κεντροαριστερού χαρακτήρα στο επίπεδο των δικαιωμάτων, ο περιορισμός ορισμένων ακραίων συμπεριφορών των δυνάμεων καταστολής και οι Πρέσπες είναι τα μόνα «ελαφρυντικά» της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ απέναντι στον πολιτικό ογκόλιθο της νεοφιλελεύθερης μετάλλαξής του και της παγίωσης ενός καθεστώτος λιτότητας που θα διαρκέσει δεκαετίες.

Είναι αρκετά αυτά;

Θοδωρής Φέστας

Ούτε μια λιγότερη!

«...θα αγωνιστούμε για να μην υπάρχει, σε οποιαδήποτε γωνιά του κόσμου, ούτε μια γυναίκα που να φοβάται επειδή είναι γυναίκα...»
Από το γράμμα των γυναικών Ζαπατίστας προς τις γυναίκες του κόσμου που αγωνίζονται.

Αυστηρά τροφοδοτούμαστε τον τελευταίο καιρό συνεχώς με ονόματα, φωτογραφίες και ιστορίες γυναικών που φριχτά δολοφονήθηκαν από άντρες (του οικείου συνήθως περιβάλλοντός τους), επειδή αρνήθηκαν να συμμορφωθούν με τις επιταγές τους. Επιταγές που έχουν να κάνουν είτε με τη συμμόρφωση στην αντρική επιθυμία για σεξουαλική συνεύρεση είτε με τη συμμόρφωση σε οδηγίες για τον τρόπο ζωής και τη λήψη προσωπικών αποφάσεων. Και δεν έχει σημασία να συγκρίνουμε τα τωρινά περιστατικά με αριθμούς και περιστατικά άλλων εποχών. Το σημαντικό που αναδεικνύεται είναι ότι συνεχίζει στο ιστορικό συνεχές να υφίσταται ως γεγονός η απώλεια ζωής μιας γυναίκας, η οποία δολοφονείται επειδή το σώμα της (η ζωή της, οι αποφάσεις της, ο τρόπος σκέψης της) δεν της ανήκει.

Με αφορμή τα τελευταία περιστατικά, της Ελένης από τη Ρόδο και της Αγγελικής από την Κέρκυρα, αναδείχτηκε στον τύπο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ο όρος «γυναικοκτονία». Το ενδιαφέρον είναι ότι περισσότεροι ασχολήθηκαν με τον όρο καθαυτό και με το αν ο νεολογισμός αυτός δικαιούται να υπάρχει – ανακαλύφθηκε ότι και οι γυναίκες είναι άνθρωποι(!) – παρά με τα ίδια τα περιστατικά και την καταδίκη της πιο βάρβαρης επιβεβαίωσης ότι η πατριαρχία είναι εδώ και συνεχίζει να θέλει να κάνει κουμάντο στη ζωή μας.

Τον όρο γυναικοκτονία (femicide) τον πρωτοχρησιμοποίησε η εγκληματολόγος Diana Russel το 1976. Σημαίνει τη δολοφονία γυναίκας λόγω του φύλου της, ακριβώς επειδή είναι γυναίκα. Δεν σημαίνει δολοφονία με θύμα γυναίκα, όπως θα μπορούσε για παράδειγμα να συμβεί σε μια ληστεία μετά φόνου, όπου το θύμα τυγχάνει να είναι γυναίκα. Και σίγουρα πρέπει να ιδωθεί σε συνάρτηση με τη στατιστική που δείχνει ότι η πλειονότητα των θυμάτων ανθρωποκτονιών που διαπράττονται σε οικιακό χώρο είναι γυναίκες. Σύμφωνα με δεδομένα του 2012 των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και την Εγκληματικότητα (UNODC), από τις 93.000 καταγεγραμμένες γυναικοκτονίες, οι μισές διαπράχθηκαν από άντρες συντρόφους ή συγγενείς. Το 50% των γυναικών θυμάτων δολοφονούνται σε οικιακό χώρο από άντρα δράστη με τον οποίο διατηρούσε κάποια σχέση ενώ 5% των ανδρών θυμάτων χάνει τη ζωή με αυτόν τον τρόπο.

Σαφώς και το ζήτημα είναι καθ' όλα πολιτικό και καθόλου προσωπικό.

Κάθε φορά που μια γυναίκα απειλείται, παρενοχλείται, βιάζεται, δολοφονείται θα πρέπει στη συνέχεια να ελεγχθεί αν και κατά πόσο δεν πέρασε τα εσκαμμένα της «κανονικής» και αποδεκτής από την κυρίαρχη πατριαρχική κουλτούρα: αν τα ρούχα που φορούσε δεν ήταν αποκαλυπτικά, αν δεν είχε πιει, αν δεν περπατούσε μόνη της μέσα στη νύχτα, αν έχει σημάδια πάλης που να αποδεικνύουν την αντίθεσή της στη βία που υπέστη. Ποτέ δεν ρωτάται ο δράστης για τίποτε από όλα αυτά. Και αν η γυναίκα αποφασίσει να καταγγείλει το γεγονός (μεγάλο ποσοστό επιθέσεων τελικά δεν καταγγέλλονται) βρίσκεται – στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων – να αντιμετωπίζεται αυτή ως θύτης και ο δράστης ως θύμα, αφού όλες οι παραπάνω ερωτήσεις λειτουργούν ως άλλοθι του.

Μέρες που ζούμε, με τους χιλιάδες πρόσφυγες άστεγους ή σε στρατόπεδα, ας σκεφτούμε τα ακόμη πιο δύσκολα περιστατικά εναντίον γυναικών προσφύγων. Από τους συζύγους τους ή από άλλους άντρες στα καμπ, δεν είναι λίγα τα περιστατικά που φτάνουν στ' αυτιά όσων ασχολούνται με την ψυχοκοινωνική υποστήριξη προσφύγων. Όμως εδώ η πίστα είναι ακόμη πιο δύσκολη: Από το πώς θα αντιμετωπιστεί το περιστατικό από τις αρχές (σεξισμός συν ρατσισμός φτιάχνουν εκρηκτικό κοκτέιλ) μέχρι το πώς μια γυναίκα που βρίσκεται στη μέση μιας διαδρομής από τη χώρα της προς μια άλλη θα αποφασίσει να συγκρουστεί με όλα τα στερεότυπα που τη θέλουν να είναι ζεμένη στο άρμα του άντρα της και της οικογένειάς της και που θα τη βάλει σε μια νομική διαδικασία που και χρήματα απαιτεί και τη γνώση της γλώσσας της άλλης

χώρας και των δικαιωμάτων που μπορεί να διεκδικήσει.

Τι μπορούμε να απαντήσουμε σε όλα αυτά; Γιατί οι περισσότερες προτάσεις για την αποφυγή της βίας απευθύνονται στις γυναίκες; Προτάσεις που μπορεί να ξεκινούν από την πλήρη συμμόρφωση ή να φτάνουν στις προτάσεις για ενδυνάμωση και εκπαίδευση. Αφήνοντας έτσι απέξω ότι η εκπαίδευση για την αλλαγή των στερεοτύπων αφορά και τις δύο πλευρές. Καιρός δεν είναι να αντιλαμβάνεται το σύνολο του αντρικού πληθυσμού την πατριαρχία ως κατάφορη παραβίαση των ισότιμων δικαιωμάτων των γυναικών και να θεωρεί ότι αυτό τους αφορά εξίσου; Καιρός δεν είναι να θεωρείται προσβλητικό από τους ίδιους τους δράστες και τους υπερασπιστές τους το να τους αποδίδονται συμπεριφορές ως αποτέλεσμα ενστικτώδους αντίδρασης (δεν μπόρεσαν να ελέγξουν τον εαυτό τους στη θέση ενός ελαφρού ρούχου, επί παραδείγματι);

Καιρός δεν είναι οι γυναίκες που αμύνονται στην έμφυλη βία να μην τιμωρούνται από το νόμο (βιώνοντας και το παράδοξο η αντίδραση με βία στη βία να τιμωρείται σκληρά από το νόμο, η μη αντίδραση να θεωρείται συναίνεση);

Καιρός δεν είναι το «όχι», με όποιον τρόπο κι αν λέγεται, να είναι σεβαστό; Και η απουσία συναίνεσης να είναι αρκετή από μόνη της για να στοιχειοθετήσει τη βία που δέχεται το γυναικείο κορμί;

Οι γυναίκες έχουμε το δικαίωμα να υπερασπιζόμαστε τη ζωή μας, το σώμα μας, τις αποφάσεις μας. Είμαστε πολλές και είμαστε εδώ.

Βαγγελίτσα Κοντοδήμα

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Απέναντι στην προληπτική καταστολή

Το τριήμερο 11 με 13 Ιανουαρίου 2019 έγινε στο City Plaza μια διεθνής συνάντηση παλιών και νεότερων συντρόφισσων από αντιρατσιστικές οργανώσεις και πρωτοβουλίες αλληλεγγύης. Παλιοί, όπως οι συντρόφισσες που γνωρίσαμε στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ και αργότερα (έχουν περάσει ήδη 10 χρόνια!) όταν οργανώσαμε μαζί το NoBorder Lesbos. Νέοι, όπως οι βαλκάνιες συντρόφισσες που έστησαν από το 2015 διάφορες πρωτοβουλίες υποστήριξης των προσφύγων κατά μήκος της βαλκανικής διαδρομής και που σήμερα δουλεύουν για την καταγραφή των παράνομων προωθήσεων στα σύνορα της Σένγκεν. Ή ακόμη οι συντρόφισσες και σύντροφοι από τη χώρα των Βάσκων που αμφισβήτησαν έμπρακτα το κλείσιμο των συνόρων στην Ηγουμενίτσα το 2016 και διώκονται στην Ελλάδα, και επίσης τα υπό δίωξη μέλη του πληρώματος του διασωστικού σκάφους IJVENTA. Και βέβαια οι σύντροφοι και συντρόφισσες, οι μετανάστευτες και οι διεθνείς αλληλέγγυοι-ες του City Plaza που ζουν και αγωνίζονται μαζί, σε ένα εγχείρημα που κοντεύει να κλείσει 3 χρόνια.

Αυτοί ήταν και η αφορμή και αφετηρία του καλέσματος του City Plaza. Στα τρία αυτά χρόνια που πέρασαν έχει διαμορφωθεί μια νέα κατάσταση που χρειάζεται συζήτηση: ένα νέο συννοριακό καθεστώς στα σύνορα της ΕΕ, σημαντικές πολιτικές και θεσμικές αλλαγές σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και μια γενική μετατόπιση των πολιτικών συσχετισμών προς την Ακροδεξιά και τον αυταρχικό νεοφιλελευθερισμό.

Πού βρισκόμαστε σήμερα οι συλλογικότητες του αντιρατσιστικού κινήματος; Τι αντιμετωπίζουμε, τί έχουμε στα χέρια μας και τί πρέπει και μπορούμε να κάνουμε; Στη συζήτηση του City Plaza υπήρχε έντονο το στοιχείο του απολογισμού, της ανταλλαγής εκτιμήσεων για την περίοδο και της ενημέρωσης για τις τρέχουσες πρωτοβουλίες και κινητοποιήσεις. Η συνάντηση ωστόσο δεν επικεντρώθηκε σε οργανωτικά ζητήματα, ούτε υπήρξε όπως συνηθίζεται μια ήδη προετοιμασμένη από εμάς πρόταση δράσης. Σκοπός μας εξαρχής ήταν να βρεθούμε με έναν πιο οικείο και ανεπίσημο τρόπο έτσι ώστε πέρα από τις βεβαιότητες να δώσουμε χώρο και στις αμφιβολίες, τις πολυπλοκότητες και τα αδιέξοδα που αντιμετωπίζουμε. Να προσπαθήσουμε να αναστοχαστούμε συλλογικά πάνω στα μέσα αγώνα, τους τόπους και τους τρόπους των αντιστάσεων, τις υποκειμενικές μας δυνατότητες και αδυναμίες. Μετά από μια τριετία έντονης δράσης και σε συνθήκες υποχώρησης των αγώνων, είναι ιδιαίτερης σημασίας μαζί με τη συζήτηση της μεγάλης

εικόνας να τίθεται προς συζήτηση και η βιωμένη εμπειρία με τα πρακτικά εμπόδια και τις δυσκολίες που προκύπτουν. Δύναμη των κινήματων είναι η συντροφικότητα και η αλληλεγγύη, γιατί είναι επίσης στήριξη και ενδυνάμωση των ανθρώπων τους.

Με βάση αυτά είναι δύσκολη και μάλλον με αμφίβολο αποτέλεσμα η προσπάθεια σύνοψης της συζήτησης του διημέρου σε λίγες γραμμές. Αυτό που θα επιχειρήσω είναι να παρουσιάσω ορισμένα βασικά ζητήματα, προβληματισμούς και απόψεις που αναδύθηκαν στη συζήτηση. Σχηματικά και ορισμένες φορές με απλές νύξεις και, βέβαια, μέσα από το δικό μου φίλτρο.

Τι αντιμετωπίζουμε

Ακριβώς τη στιγμή που η Ευρώπη-Φρούριο φαίνεται περισσότερο από ποτέ να γίνεται πραγματικότητα, το παλιό αυτό σύνθημα του αντιρατσιστικού κινήματος έχει χάσει τη δύναμή του. Αντίθετα, το σύνθημα φαίνεται να εξυπηρετεί τον αντίπαλο, καθώς το φανταστικό του νόμου και της τάξης βρίσκει τον καλύτερο συμβολισμό του στο θέαμα των στρατιωτικοποιημένων συνόρων και της αποτροπής της μετανάστευσης. Όλο και συχνότερα, οι μεταναστευτικοί αγώνες μετατρέπονται σε φόβητρο της κοινωνίας και το αντιρατσιστικό κίνημα αντιμετωπίζει καμπάνιες λάσπης και σπύλωσης. Έτσι, με την ισχυροποίηση της Ακροδεξιάς φαίνεται να έχουν αποδυναμωθεί και υπονομευτεί συνολικότερα τα κεντρικά επιχειρήματα και οι πρακτικές του αντιρατσιστικού κινήματος, ιδιαίτερα καμπάνιες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και καταγγελίας (scandalization).

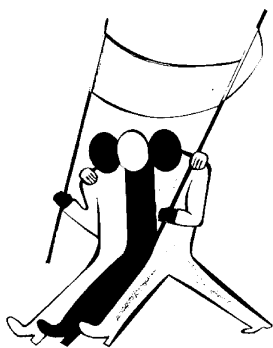
Την ίδια στιγμή, και χαρακτηριστικό της πώλησης που υπάρχει, είναι ότι με το σύνθημα Refugees Welcome το κίνημα κατάφερε τα τελευταία χρόνια να έχει ευρύτατη απήχηση

και να κινητοποιήσει πολλές χιλιάδες ανθρώπων στην έμπρακτη αλληλεγγύη. Όμως τώρα, τρία χρόνια μετά το μακρύ καλοκαίρι της μετανάστευσης, τα καύσιμα του κινήματος φαίνεται να στερεύουν. Το κίνημα αλληλεγγύης έχει να αντιμετωπίσει πολύ διαφορετικές καταστάσεις κατά τόπους, ενώ οι αγώνες της μετανάστευσης υφίστανται την καταστολή και περνούν, μετά τη θεαματική εκδήλωσή τους το 2015, σε πρακτικές α-ορατότητας. Τίθεται έτσι εκ νέου το ζήτημα αντιμετώπισης του κατακερματισμού, της διασύνδεσης και συντονισμού των αντιρατσιστικών και φιλομεταναστευτικών κινήματων και της διαμόρφωσης ανταγωνιστικών στον αντι-μεταναστευτικό πολιτικών λόγων.

Ο αντιρατσισμός σήμερα δέχεται και μια «εκ των έσω» επίθεση εξαιτίας της στροφής τμημάτων της Αριστεράς είτε στο νεοφιλελεύθερο πραγματισμό είτε στον πατριωτικό προστατευτισμό. Μπροστά σε αυτή την εξέλιξη είναι απαραίτητη η πολιτική-ιδεολογική αντιπαράθεση και η συγκρότηση μετώπων απέναντι σε κάθε δήθεν αριστερή ή κεντροαριστερή δικαιολόγηση της παραβίασης των δικαιωμάτων ως αναπόφευκτων, όπως και σε κάθε προσπάθεια δικαιολόγησης και εμβάθυνσης των διακρίσεων μεταξύ γηγενών και ξένων στο όνομα μιας πλαστής, εθνικοποιημένης ταξικότητας και ενός εθνικιστικού αντιιμπεριαλισμού.

Όσον αφορά τις συγκεκριμένες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στα σύνορα της ΕΕ, είναι σαφές ότι το κράτος έχει πλέον επανασυγκροτήσει το μονοπώλιο της βίας στα σύνορα, έχοντας εγκαθιδρύσει καθεστώτα εξαίρεσης και ζώνες συγκράτησης της μετακίνησης στα βασικά μεταναστευτικά περάσματα. Με την επένδυση σε υποδομές και μέσα επιτήρησης, αποτροπής και κράτησης, ο μιλιταρισμός στην Ευρώπη έχει βρει ένα νέο πεδίο κερδοφορίας και ισχύος, έτσι ώστε, σε σημαντικό βαθμό, το στρατιωτικοβιομηχανικό σύμπλεγμα να συνδιαμορφώνει τις πολιτικές συνόρων της ΕΕ.

Η δημιουργία καθεστώτων εξαίρεσης

και τη στρατιωτικοποίηση των συνόρων

προϋποθέτει την επιβολή επί του κινήματος αλληλεγγύης και τον αποκλεισμό κάθε κριτικής δημοσιότητας στα σύνορα. Η καταστολή και η ποινικοποίηση, όπως επίσης η δυσφήμιση και ο εκφοβισμός της αλληλεγγύης σε νεοεισερχόμενους μετανάστευτες (ως τρομοκρατία, εγκληματική οργάνωση και τράφικινγκ) έχει πάρει διαστάσεις οργανωμένης επίθεσης, με πιο χαρακτηριστική αυτή της ουσιαστικής απαγόρευσης της διάσωσης στην Μεσόγειο. Στις συνθήκες μεγαλύτερης διακινδύνευσης, το κίνημα οφείλει να πολεμήσει τον φόβο και την εξατομίκευση και να οργανώσει την αλληλεγγύη σε όσες-ους διώκονται.

Αν και προφανώς για την ΕΕ είναι προτιμότερη η προληπτική καταστολή της μετανάστευσης από την άμεση καταφυγή σε βίαιες πρακτικές, είναι χαρακτηριστικό της συγκυρίας ότι έχουμε και τα δύο και σε μεγάλη ένταση. Τα σύνορα της ΕΕ είναι τόποι κρατικής αυθαιρεσίας και κατάφωρης παραβίασης των Ατομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τόσο απευθείας όσο και με ανάθεση. Έτσι, δίπλα στις παράνομες και συχνά δολοφονικές επιχειρήσεις επαναπροώθησης (που επανέκαμψαν μετά το διάλειμμα του 2015) έχουμε τη σκληρή «λυβική Ακτοφυλακή», ένα σώμα χρηματοδοτημένο, εξοπλισμένο και εκπαιδευμένο από την ΕΕ.

Ωστόσο, δεν έχουμε να κάνουμε μόνο με ένταση του αυταρχισμού και της καταστολής, αλλά, συνολικότερα, με μια πολιτική επιχείρηση επανερμηνείας και αναθεώρησης βασικών αρχών του Διεθνούς Δικαίου (βλ. πρόσβαση στο άσυλο, ασφαλής τρίτη χώρα, μη επιστροφή, υποχρέωση διάσωσης στη θάλασσα), μια πολιτική θωράκισης του δόγματος καταστολής της μετανάστευσης, αποδυνάμωσης των όποιων νομικο-πολιτικών φραγμών και εμπόδυνσης της νεο-αποικιακής πολιτικής της ΕΕ.

Όσον αφορά τις πολιτικές «ένταξης», η ευρωπαϊκή πολιτική διαχείρισης της μετανάστευσης είναι εξαιρετικά ανομοιογενής. Ωστόσο, είναι σαφές ότι, παρά την κρίση του Δουβλίνου, η προτεραιότητα της ΕΕ παραμένει η διαχείριση της μετανάστευσης στα σημεία εισόδου, στις χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας. Ο εξευρωπαϊσμός των διαδικασιών υποδοχής στα Hot Spots και η λεγόμενη ΜΚΟποίηση κάθε άλλο παρά «εξορθολογισμό» της μεταναστευτικής πολιτικής σήμαναν. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι οι δραματικές συνθήκες διαβίωσης και η εξαίρεση δικαιωμάτων που υφίστανται οι μετανάστευτες που πατούν το πόδι τους στην ΕΕ είναι μέρος των πολιτικών αποθάρρυνσης, οι οποίες εξίσου οδηγούν σε αδιέξοδο τις τοπικές κοινωνίες και οξύνουν το ρατσισμό.

Αλλά και για τους εγκατεστημένους-ες μετανάστευτες η τάση σε όλη την Ευρώπη είναι

αυτή της σκλήρυνσης της νομοθεσίας, του περιορισμού των δικαιωμάτων και της πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες και παροχές. Οι μετανάστευτες αποτελούν το νεοφιλελεύθερο πρότυπο εργαζομένου: Το επισφαλές καθεστώς παραμονής και εργασίας διαμορφώνει ένα απελάσιμο, και ως εκτούτου πειθαρχημένο και υπερεκμεταλλευόμενο τμήμα εργαζόμενων.

Τι έχουμε στα χέρια μας και τι μπορούμε να κάνουμε

Σε πολλές τοποθετήσεις σημειώθηκε ότι παρότι ο αντιμεταναστευτισμός είναι στην κορυφή της ακροδεξιάς ατζέντας, στο στόχαστρο της νεοσυντηρητικής επίθεσης βρίσκονται συνολικά τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, τα δικαιώματα των γυναικών, lgbtqi και μειονοτήτων, το οικολογικό και εν γένει τα κοινωνικά κινήματα και οι εναλλακτικές μορφές οργάνωσης της καθημερινής ζωής. Ο αντιρατσισμός πρέπει να συνδυαστεί με τον αντιφασισμό, να συντονιστεί με άλλες αντιστάσεις και να επιχειρήσει κοινωνικά μέτωπα, ώστε να διευρυνθούν και να πολιτικοποιηθούν οι πρωτοβουλίες άμεσης αλληλεγγύης.

Σε χώρες με κυβερνώσα Ακροδεξιά, αλλά και αλλού, αντιρατσιστικές πρωτοβουλίες και άτομα αντιμετωπίζουν το φάσμα της καταστολής. Η ενημέρωση και οι καμπάνιες αλληλεγγύης πρέπει να συμπληρωθούν από πολιτικές πρωτοβουλίες που διαμορφώνουν έναν ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό συσχετισμό. Τέτοιες πρωτοβουλίες όπως η κίνηση των δημοτικών συμβουλίων στη Νάπολη και το Παλέρμο για την υποδοχή προσφύγων και το δίκτυο για τις Αλληλέγγυες Πόλεις σε Γερμανία και στο ισπανικό κράτος είναι τέτοια παραδείγματα συμβολικής αλλά ουσιαστικής αντιπαράθεσης στους κυρίαρχους λόγους και πολιτικές. Συνδέουν όσα συμβαίνουν στη Μεσόγειο και τα σύνορα της ΕΕ με τις πόλεις και ανοίγουν μια προοπτική απόδοσης πολιτικών δικαιωμάτων σε μετανάστευτες, μιας εξω-εθνικής δηλαδή ιδιότητας του πολίτη.

Επίσης, κεντρικό ζήτημα συζήτησης αποτέλεσαν οι υποδομές του κινήματος, τα εγχειρήματα που λειτούργησαν παραδειγματικά στα προηγούμενα χρόνια. Πρωτοβουλίες όπως η δημιουργία της γραμμής SOS του Alarm Phone το 2014 και, στη συνέχεια, η προώθηση των εγχειρημάτων διάσωσης στη Μεσόγειο και επίσης, μετά την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας, το City Plaza. Τέτοια εγχειρήματα αποτέλεσαν κεντρικά

σημεία αναφοράς για το ευρωπαϊκό κίνημα, και, όπως ειπώθηκε, υπήρξαν πρωτοβουλίες-φάροι που μπορούν να εμπνέουν και να προσανατολίζουν το κίνημα πανευρωπαϊκά. Εκτενώς συζητήθηκαν ζητήματα σχετικά με τα όρια και τις δυνατότητες τέτοιων «μεγάλων» εγχειρημάτων. Από τη μία πλευρά, είναι απολύτως απαραίτητα και πρέπει να έχουν συνέχεια, από την άλλη όμως, σε κάθε μεγάλο εγχείρημα τίθεται το ζήτημα της αντοχής και της πολιτικής τους αποτελεσματικότητας, καθώς απαιτούν πολλούς πόρους, χρόνο και αφοσίωση, ενώ η θεσμοποίησή τους ενέχει πάντα τον κίνδυνο της απόλειψης της πολιτικής τους αιχμής.

Συνεχίζοντας τη συζήτηση για τους τρόπους αντίστασης, συντρόφισσες και σύντροφοι έθεσαν την ανάγκη να περνάμε εκτός από την καταγγελία και τους αμυντικούς αγώνες στην ανάδειξη της δύναμης και της θετικής πλευράς της μεταναστευτικής κοινωνικής πραγματικότητας. Η καμπάνια για την μεγάλη διαδήλωση Welcome United/We'll come United στο Βερολίνο και στο Αμβούργο είναι μια τέτοια προσπάθεια: Η καμπάνια φτάνει σε κάθε πόλη της χώρας και κινητοποιεί ένα πλήθος διαφορετικών μεταναστευτικών κοινοτήτων, ενώ η κύρια έμφασή της είναι στην κινητοποίηση των νέων μεταναστών που ήρθαν μετά το 2015, μεταναστών που ήρθαν για να μείνουν και αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους.

Στην ίδια κατεύθυνση αναπτύχθηκε προβληματισμός σχετικά με την πολιτική ανυπακοή. Και σε αυτή την περίπτωση προτάθηκε μια «θετική» προσέγγιση της ανυπακοής, ως κέντρου και ταυτοτικού στοιχείου της πολιτικής παρέμβασης. Δηλαδή, όχι μόνο ως άρνηση των κυρίαρχων πολιτικών, ούτε μόνο ως μεμονωμένες δράσεις και ακτιβισμός, αλλά ως άξονας της καθημερινής και δημιουργικής δράσης, της δημιουργίας κοινοτήτων και υπεράσπισης της κοινωνίας.

Μετά το τριήμερο του City Plaza είναι σαφές ότι συζήτηση και τα ερωτήματα παραμένουν ανοιχτά. Με αντίστοιχους προβληματισμούς ετοιμάζεται ένα καλοκαιρινό αντιρατσιστικό κάμπινγκ στη Νότια Γαλλία στα μέσα του Ιουλίου (δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί ημερομηνία) στο οποίο θα συμμετάσχουν και πολλοί-ές σύντροφοι-ισσες που ήταν στη συνάντηση του City Plaza. Στα δικά μας, όσον αφορά τις ερχόμενες κινητοποιήσεις, τα επόμενα ραντεβού παραμένουν: Η Ημέρα της Γυναίκας 8 Μάρτη, η αντιρατσιστική διαδήλωση στις 16 Μάρτη, ενώ ανοιχτό παραμένει το κάλεσμα από τη Χώρα των Βάσκων για την ημέρα αποκεντρωμένης δράσης στις 5 Μαΐου.

Γιώργος Μανιάτης

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΑ

Οι εκπαιδευτικοί απέναντι στις νεοφιλελεύθερες

το σύνολο των εργαζομένων σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι συμβασιούχοι αναπληρωτές-ριες (32.000 έχουν προσληφθεί τη φετινή χρονιά) όλων των ειδικοτήτων αποτελούν το 25% των εκπαιδευτικών. Οι αναπληρωτές-ριες προσλαμβάνονται και απολύονται χρόνια τώρα (στην ειδική αγωγή 17 χρόνια!) για να καλύψουν τις ανάγκες του δημόσιου σχολείου. Είναι φανερό ότι σ' αυτούς και αυτές στηρίζεται το δημόσιο σχολείο και χωρίς αυτούς-ές δεν μπορεί να λειτουργήσει.

Εφαρμόζοντας αυτές τις πολιτικές και η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, στον ίδιο δρόμο με τις προηγούμενες κυβερνήσεις ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, εκφράζοντας τις επιδιώξεις του κεφαλαίου για ένα σχολείο δεξιοτήτων που θα υπηρετεί το καπιταλιστικό κέρδος, με εκπαιδευτικούς εργασιακά ανασφαλείς, φτωχούς και χειραγωγημένους από τους σχεδιασμούς της αγοράς, υλοποιεί τα χρόνια διακυβέρνησής της τις συμφωνίες με την ΕΕ. Οι αποφάσεις του Στρασβούργου (20.11.2012) για τον ανασχεδιασμό της εκπαίδευσης (<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2012/EL/1-2012-669-EL-F1-1.Pdf>) ώστε «...οι νέοι να είναι σε θέση να επιδεικνύουν επιχειρηματικότητα και να προσαρμόζονται στις όλο και περισσότερο αναπόφευκτες αλλαγές που θα συμβούν στην αγορά εργασίας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους...» και «...τα δελτία ανά χώρα στα οποία συνοψίζονται οι επιδόσεις και οι μεταρρυθμίσεις της πολιτικής...» διαμορφώνουν έναν/μία εκπαιδευτικό που δεν θα έχει σταθερή θέση εργασίας, που θα πρέπει να «ανανεώνει» με δική του ευθύνη τα επιστημονικά του «προσόντα» ώστε να μπορεί να διεκδικεί μια θέση εργασίας, που να ανταγωνίζεται τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς για να διατηρήσει αυτή τη θέση εργασίας, που «να αποκτά κουλτούρα αξιολόγησης, αριστείας, αξιοκρατίας» (ΟΟΣΑ 2018) ώστε να υλοποιεί χωρίς αμφισβήτηση (και κυρίως χωρίς αντιστάσεις) το περιεχόμενο της δουλειάς του όπως ακριβώς οι νόμοι της αγοράς επιβάλλουν.

Συνέπεια των παραπάνω οι αναπληρωτές-ριες εκπαιδευτικοί:

- Προσλαμβάνονται από προγράμματα του ΕΣΠΑ, με αποτέλεσμα να έχουν μειωμένα εργασιακά δικαιώματα, να μη δικαιούνται αναρρωτικές άδειες και άδειες κήσης, να μη δικαιούνται άδεια για συμμετοχή σε συνδικαλιστικά όργανα κ.λπ.
- Αναγκάζονται κάθε χρόνο να αλλάζουν σχολείο και πόλη, με αποτέλεσμα το μεγαλύτερο μέρος του μισθού τους να

δαπανάται σε έξοδα διαμονής.

- Η πολιτική της αναπλήρωσης έχει συνέπειες και στα μορφωτικά δικαιώματα των παιδιών. Οι συνάδελφοι αναπληρωτές-ριες, αλλάζοντας κάθε χρόνο χώρο εργασίας, δεν μπορούν να αποκτήσουν την απαραίτητη παιδαγωγική σχέση με τα παιδιά, δεν μπορούν να γνωρίσουν τις οικογένειες και να διαμορφώσουν ένα κοινωνικό προφίλ για τους μαθητές-ριές τους και οι σχέσεις μεταξύ τους «χτίζονται και γκρεμίζονται» στη διάρκεια μιας σχολικής χρονιάς.

Με αγωνιστικό παρελθόν, με μαζικούς και νικηφόρους απεργιακούς αγώνες τα προηγούμενα χρόνια ενάντια στις επιχειρούμενες αναδιαρθρώσεις (διορισμοί, αξιολόγηση-απολύσεις εκπαιδευτικών, ΑΣΕΠ, αναλυτικά προγράμματα κ.λπ.) το ταξικό κίνημα στην εκπαίδευση είχε διαμορφώσει τους όρους ώστε οι κινητοποιήσεις για τα εργασιακά δικαιώματα και τη μονιμοποίηση, που ξεκίνησαν τον Φεβρουάριο-Μάρτιο του 2018, να αποτελέσουν τη συνέχεια των αγώνων σε ένα ευρύτερο πλαίσιο με στόχο την αντίσταση και την ανατροπή των επιχειρούμενων εκπαιδευτικών και εργασιακών πολιτικών και που θα μπορούσαν να αποτυπωθούν ως εκπαιδευτικοί αγώνες:

- για τα μορφωτικά δικαιώματα των παιδιών,
- για την υπεράσπιση του δημόσιου δωρεάν σχολείου,
- για τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών.

Τα αιτήματα που διαμορφώθηκαν

- Μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων-αναπληρωτών-ριών με μοναδικό κριτήριο το πτυχίο και την προϋπηρεσία. Μόνιμη και σταθερή εργασία για όλους/όλες.
- Ενιαία πτυχία με επαγγελματικά δικαιώματα η μόνη προϋπόθεση εργασίας. Όχι στο προσοντολόγιο που οδηγεί στη διάσπαση, τον ανταγωνισμό, το κυνήγι προσόντων και την αξιολόγηση.
- Πλήρη εργασιακά, ασφαλιστικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα – προστασία μητρότητας, εξίσωση αδειών.

Η οργάνωση του αγώνα μέσα από το Συντονιστικό Αναπληρωτών Αδιόριστων Εκπαιδευτικών και από Συλλόγους ΠΕ και ΕΛΜΕ, η διαμόρφωση κινηματικών όρων που παρέκα-

μπαν την ακινησία των ομοσπονδιών ΔΟΕ-ΟΛΜΕ, η μαζικότητα και η αποφασιστικότητα στον αγώνα οδήγησαν σε συγκρουσιακές μορφές αγώνα με την κυβερνητική πολιτική και σε δυο καταλήψεις του υπουργείου Παιδείας και συνελεύσεις μέσα στο χώρο του υπουργείου.

Η υποσχεσιολογία των υπουργών Παιδείας της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ για διορισμούς (ο Φίλης υποσχόταν 20.000 διορισμούς, ο Γαβρόγλου υπόσχετα –σεμνότερα– 15.000) δεν κατόρθωσε να πείσει τον κόσμο της αδιοριστίας. Ο κυβερνητικός σχεδιασμός για τους διορισμούς που δημοσιεύτηκε τέλη Δεκεμβρίου περιλάμβανε δύο σημεία: την αναγνώριση της προϋπηρεσίας έως 80 μήνες και ένα σύνολο «προσόντων» (πτυχίο, μεταπτυχιακό, διδακτορικό, ξένες γλώσσες, επιμορφώσεις-σεμινάρια, ΓΠΕ και κοινωνικά κριτήρια). Ουσιαστικά η νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση και ο ακόμη πιο νεοφιλελεύθερος κ. Γαβρόγλου επέβαλαν ότι:

Η προϋπηρεσία δεν θα αναγνωριστεί ολόκληρη. Μπορεί κάποιος/κάποια να εργάστηκε για 100 ή 120 μήνες τα προηγούμενα χρόνια, όμως τα επιπλέον από τους 80 μήνες δεν θα αναγνωριστούν! Μπορεί κάποιος/κάποια να εργάστηκε 5-6 χρόνια, όμως μπορεί να χάσει τη δουλειά του από κάποιον/κάποια νεότερο-η με μηδενική προϋπηρεσία ή την ίδια προϋπηρεσία αλλά διαφορετικά «προσόντα» από τα οποία θα εξαρτηθεί ο διορισμός. **Ο παλιός εργαζόμενος απολύεται** επειδή ο νέος εργαζόμενος είναι και φθηνότερος και φρόντισε να *εξασφαλίσει προσόντα*.

Το βασικό πτυχίο δεν είναι επαρκές ώστε να κατοχυρώνεται μόνο με την απόκτησή του η θέση εργασίας. Τα δικαιώματα αυτά τα παρέχουν τα (ακριβοπληρωμένα) «ακαδημαϊκά» προσόντα (διδακτορικό, μεταπτυχιακό, ξένη γλώσσα, γνώση Η/Υ) που παρέχει η αγορά. Όποιος/όποια έχει την (ταξική) δυνατότητα να τα αποκτήσει μπορεί να οικοδομήσει ένα «φάκελο προσόντων», ώστε να αποκτήσει μια θέση εργασίας. Η αποδόμηση του βασικού πτυχίου και ο φάκελος προσόντων είναι η βασική νεοφιλελεύθερη αντίληψη όπως αυτή περιγράφεται στις ευρωπαϊκές συνθήκες αλλά και στις οδηγίες του ΟΟΣΑ. Η κυβέρνηση και ο κ. Γαβρόγλου υιοθετούν τα ιδεολογήματα του νεοφιλελευθερισμού για *αριστεία, αξιοκρατία και ανταγωνισμό*. Ανταγωνιστείτε μεταξύ σας, δηλώνει στους εκπαιδευτικούς, γιατί με πνεύμα ανταγωνισμού τους θέλει στο σχολείο. Να υιοθετήσουν αυτή τη στάση, να αποδεχθούν στο σχολείο την αξιολόγηση και την *αξιοκρατία* που το

μεταρρυθμίσεις της κυβέρνησης

εκπαιδευτικό κίνημα πολέμησε με επιτυχία τα προηγούμενα χρόνια προστατεύοντας το δημόσιο σχολείο από την κατηγοριοποίηση σχολείων και εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτικών που αγωνίστηκαν για μια Παιδεία της απελευθέρωσης, της αλληλεγγύης, του σεβασμού στη διαφορετικότητα, ενάντια στις αξίες της αγοράς. Ό,τι δεν κατόρθωσαν οι υπουργοί πριν από αυτόν ήταν/είναι αποφασισμένος να το εφαρμόσει.

Η κυβερνητική πολιτική εκφράζει και όλο το νεοφιλελεύθερο τόξο. Εκφράζει τη ΝΔ που προτείνει επιπλέον «επίδοση σε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ» αλλά και το ΚΙΝΑΛ/ΠΑΣΟΚ που επίσης προτείνει «βαθμολογία από διαγωνισμό ΑΣΕΠ». Η «απάντηση» των ηγεσιών ΔΟΕ-ΟΛΜΕ (ΔΑΚΕ-ΔΗΣΥ/ΠΑΣΚ-ΣΥΡΙΖΑ); Η μεν ηγεσία της ΔΟΕ ζήτησε συνάντηση με τον υπουργό για να διαμαρτυρηθεί που δεν αναγνωρίζεται ολόκληρη η προϋπηρεσία, ξεχνώντας την υποβάθμιση του πτυχίου, η δε ΟΛΜΕ διεκδικώντας αναγνώριση 84 μήνες για προϋπηρεσία! Τόσο καλά.

Ο Γενάρης αποτέλεσε την απάντηση των εκπαιδευτικών

Αγώνες που είχαν ξεκινήσει από την έναρξη της σχολικής χρονιάς με απεργιακές κινητοποιήσεις, παραστάσεις διαμαρτυρίας και καταλήψεις Διευθύνσεων Εκπαίδευσης. Αυτοί και αυτές που για μήνες σιτίζονταν σε στρατιωτικές λέσχες γιατί δεν μπορούσαν να αντεπεξέλθουν με το μισθό τους στο κόστος ζωής στον τόπο που έπρεπε να προσφέρουν στα παιδιά δεν ανέχτηκαν να βλέπουν την προϋπηρεσία τους να απαξιώνεται και η ανεργία να είναι το μέλλον τους. Αυτοί και αυτές που για μέρες έμειναν σε σκηνές στα νησιά που η υπηρεσία τους τοποθετούσε δεν ανέχτηκαν να βλέπουν το πτυχίο τους να υποβαθμίζεται και τα «προσόντα» των 5-6 χιλιάδων ευρώ να είναι το διαβατήριο για τη δουλειά που είχαν και πλέον έχαναν.

Με μαζικές δημοκρατικές διαδικασίες μέσα από το Συντονιστικό αναπληρωτών-αδιόριστων εκπαιδευτικών, με τους συλλόγους και τις ΕΛΜΕ που βρίσκονται σε αγωνιστική κατεύθυνση και παρακάμπτοντας την (αδιάφορη) γραφειοκρατία των ΔΟΕ-ΟΛΜΕ, προχώρησαν μαζί με μόνιμους εκπαιδευτικούς σε κατάληψη της Πρυτανείας που αποτέλεσε και το κέντρο αγώνα. Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισαν οι σύντροφοι και οι

συντρόφισσες των ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ – ΚΙΝΗΣΕΩΝ – ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΩΝ μέσα από τους Συλλόγους Π.Ε. και τις ΕΛΜΕ τόσο στην οργάνωση του αγώνα και τη μαζική συμμετοχή στις δράσεις όσο και στην οικονομική του στήριξη (υλικό, μετακινήσεις από επαρχιακές πόλεις στην Αθήνα, κ.λπ.).

Όλα ξεκινούσαν από την κατελημμένη Πρυτανεία. Για ένα διάστημα οκτώ ημερών σε μια ανοιχτή, διαρκή γενική συνέλευση εκπαιδευτικών και φοιτητών, σχεδίασε, οργάνωσε τις διαδηλώσεις την Παρασκευή 11, τη Δευτέρα 14, την Πέμπτη 17 υποχρεώνοντας τις ηγεσίες των Ομοσπονδιών να κηρύσσουν απεργίες και στάσεις εργασίας. Από την Πρυτανεία ξεκινούσαν οι μαζικές διαδηλώσεις, η αποφασιστικότητα για σύγκρουση και εκεί επέστρεφαν. Από την Πρυτανεία ξεκίνησε η παρέμβαση μας στο δελτίο της ΕΡΤ που υποχρέωσε τη διοίκησή της να διακόψει τη ροή του δελτίου ειδήσεων και να μεταδώσει το (έστω) τρίλεπτο μήνυμα του κινήματος. Η κρατική βία και τα δακρυγόνα από τις δυνάμεις καταστολής στον Άγνωστο Στρατιώτη, στου Μαξίμου, στην Όλγας δεν μπόρεσαν να τρομοκρατήσουν το εκπαιδευτικό κίνημα. Όλο και περισσότερες αποστολές, όλο και περισσότεροι εκπαιδευτικοί από την επαρχία δυνάμωναν την κατάληψη. Το αίτημα για διορισμό όλων των αναπληρωτών με βάση το πτυχίο και τη συνολική προϋπηρεσία έγινε η σημαία του κινήματος, συσπείρωσε το σύνολο των αναπληρωτών και εμείς από τις Παρεμβάσεις το υπηρετήσαμε. Το πρόβλημα το είχαν οι άλλοι της γραφειοκρατίας αλλά και του ΠΑΜΕ (επιχείρησε να κηδεμονεύσει αλλά απέτυχε), που με τη στάση τους εμπόδισαν ένα κίνημα που μπορούσε να γίνει νικηφόρο.

Από τις πρώτες κιόλας μέρες, το κίνημα πολιτικοποίησε ακόμη περισσότερο τα αιτήματά του («Όχι μόνο στον εκπαιδευτικό, μόνιμη δουλειά σε όλο το λαό») ήταν το σύνθημα-απάντηση στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις, στους χαμηλούς μισθούς, στα ανύπαρκτα εργασιακά δικαιώματα, στη νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, όταν ο Γαβρόγλου σε μια κίνηση «καλής θέλησης» τροποποίησε τα κριτήρια για το προσοντολόγιο (χωρίς καμιά ουσιαστική αλλαγή) δέχτηκε την αναγνώριση των 120 μηνών προϋπηρεσίας και υποσχέθηκε τρίμηνη γονική άδεια στις αναπληρώτριες (μόνο).

Η τελική πράξη αυτού του κύκλου αντιπαράθεσης παίχτηκε τελικά στα έδρανα της Βουλής. Εκεί που κυβέρνηση και αντιπολίτευση, υπηρετώντας την ίδια πολιτική, διαφώνησαν μόνο στο αν θα επιβαλλόταν ΚΑΙ γραπτός διαγωνισμός για τους διορισμούς.

Απέναντί τους λοιπόν. Απέναντι στον εκφραστή των νεοφιλελεύθερων εκπαιδευτικών αναδιρθρώσεων. Απέναντι στις κυβερνητικές πολιτικές που αμφισβητούν εργασιακά δικαιώματα και στο χώρο της εκπαίδευσης. Απέναντι στη συναίνεση κυβέρνησης - αντιπολίτευσης.

- Μονιμοποίηση τώρα όλων των αναπληρωτών-ριών με βάση το πτυχίο και τη συνολική προϋπηρεσία.
- Το σχολείο μάς χρειάζεται όλους/όλες, σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών-ριών μας.
- Καμιά υποχώρηση στα αιτήματα του εκπαιδευτικού κινήματος!

Ντίνος Παντελίδης

Εργασιακά

Δικαιοσύνη για τον Εμπουκά

Την Παρασκευή 8 Φλεβάρη ο Εμπουκά, μετανάστης από τη Νιγηρία, έχασε κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες τη ζωή του στο ΑΤ Ομόνοιας, έπειτα από προσαγωγή του. Η σύντροφός του αναζητώντας τον επισκέφθηκε το ΑΤ όπου και έπεσε θύμα ενός απάνθρωπου εμπαιγμού. Αν και ο Εμπουκά είχε πεθάνει της είπαν ότι δεν υπήρξε κρατούμενος με το συγκεκριμένο όνομα και την έκαναν μπαλάκι από τμήμα σε τμήμα, ενώ την ίδια απάντηση πήρε και ο δικηγόρος της. Τελικά η οικογένεια ενημερώθηκε για το θάνατο τη Δευτέρα, δηλαδή τρεις ολόκληρες μέρες μετά. Αυτή η σκανδαλώδης απόκρυψη του θανάτου από την οικογένεια αποτελεί την πιο ισχυρή απόδειξη ότι η αστυνομία και το τμήμα της Ομόνοιας μεθοδεύουν, από την πρώτη στιγμή, διαδικασίες συγκάλυψης των πραγματικών αιτιών που οδήγησαν στο θάνατο του Εμπουκά.

Το Τμήμα της Ομόνοιας βαρύνεται με αναρίθμητες καταγγελίες για κατάφωρη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά σε βάρος μεταναστών, για διαφθορά και εμπλοκή αστυνομικών του σε κυκλώματα της νύχτας, για επανειλημμένη κακοποίηση ανηλίκων, για βασανισμούς και δολοφονίες. Αστυνομικοί του συγκεκριμένου τμήματος εμπλέκονται και στην πρόσφατη φρικιαστική δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου. Ωστόσο, οι περισσότερες από τις καταγγελίες κουκουλώνονται, αφού το κολαστήριο της Ομόνοιας απολαμβάνει διαχρονική ασυλία από κάθε θεσμική αρχή που υποτίθεται ότι οφείλει να το ελέγχει. Η σημερινή ηγεσία του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη δεν έχει εκδώσει ούτε μια ανακοίνωση για το συμβάν και δείχνει να αδιαφορεί για την καταγγελία της συντρόφου του Εμπουκά σχετικά με την απόκρυψη του θανάτου. Μόνο μετά από μια σύντομη ανακοίνωση της αστυνομίας έγινε γνωστό ότι έχει ξεκινήσει Ένορκη Διοικητική Εξέταση, μια

διαδικασία όμως, που διενεργείται από την ίδια την αστυνομία και που σχεδόν πάντα καταλήγει στην απαλλαγή των εμπλεκόμενων αστυνομικών όσο συντριπτικά κι αν είναι τα στοιχεία εναντίον τους.

Οι ευθύνες ωστόσο δεν σταματούν στο ΠΡΟΠΟ. Οι δολοφονίες και οι βασανισμοί μεταναστών και προσφύγων, είτε συμβαίνουν στα σύνορα είτε στην θάλασσα είτε στα κρατητήρια, είχαν πάντα την κάλυψη του πολιτικού συστήματος και ποτέ δεν αποδόθηκε δικαιοσύνη. Για αυτά τα εγκλήματα υπόλογοι είναι και η σημερινή κυβέρνηση αλλά και ο πρωθυπουργός προσωπικά, που ενώ είναι λαλίστατος όσον αφορά τον κίνδυνο της Ακροδεξιάς, έχει αφήσει ανέγγιχτους τους φασιστικούς θύλακες εντός της αστυνομίας και διορίζει υφυπουργό του ΠΡΟΠΟ την Κ. Παπακώστα, γνωστή για τις ρατσιστικές απόψεις της, δίνοντας έτσι σήμα ενθάρρυνσης στην καταστολή και την αστυνομική βία.

Η υπόθεση του Εμπουκά, μία μόνο από τις πολλές αντίστοιχες που μένουν στην αφάνεια, κατάφερε να γίνει γνωστή. Οι συγκεντρώσεις

και η μαζική πορεία στο ΑΤ Ομόνοιας, παρά το ότι αντιμετωπίστηκαν με καταστολή και απανωτές ρίψεις χημικών, έστειλαν ένα δυνατό μήνυμα: Οι μετανάστες δεν είναι μόνοι. Και απαίτησαν να διαλευκανθούν πλήρως οι συνθήκες που οδήγησαν στο θάνατο του Εμπουκά, να μπει ένα τέλος στο άβατο του ΑΤ Ομόνοιας, να σταματήσουν η αστυνομική βία και οι δολοφονίες. Πέρα από το σκοτάδι, ο κόσμος της αντίστασης και της αλληλεγγύης, ο κόσμος που δεν θέλει να συνηθίσει τον θάνατο, έκανε το πρώτο βήμα. Μένουν να γίνουν πολλά ακόμη. Η ιστορία του Εμπουκά πρέπει να παραμείνει στο φως, ο αγώνας να συνεχιστεί. Η δικαίωση του Εμπουκά θα είναι δικαίωση για κάθε μετανάστη, πρόσφυγα ή ντόπιο που έχει βασανιστεί και υποφέρει από την ρατσιστική και φασιστική βία της ελληνικής αστυνομίας. Θα είναι μια σημαντική απάντηση στη βαρβαρότητα, που πλέον αφορά τις ζωές όλων μας. Ατομικά και συλλογικά.

Αγγ. Β.

Συνεχίζεται η ομηρία του Δημήτρη Κουφοντίνα

Η επαναχορήγηση άδειας εξόδου από τη φυλακή, μετά από την τελευταία απεργία πείνας του, και στη συνέχεια η μεταφορά του στην Αγροτική Φυλακή Κασσαβέτειας Βόλου, η διεύρυνση των ημερών της άδειάς του και η δυνατότητα κίνησής του στο νομό Αττικής έδειχναν ότι το «κεφάλαιο άδειας» κανονικοποιείται.

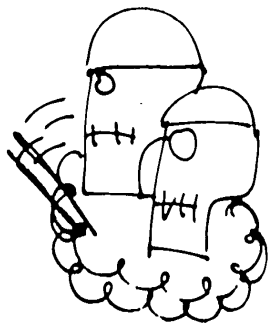
Όμως, ο εχθρός δεν υποχωρεί! Ο

Δημήτρης Κουφοντίνας συνεχίζει να αποτελεί προτεραιότητα για τους εγχώριους και υπερατλαντικούς τρομοκράτες. Έτσι, για μια ακόμα φορά, ένας ακόμα εισαγγελέας και ένα ακόμα συμβούλιο έκοψαν την αδειά του. Δεν έχουν καμία σημασία τα γελοία ψεύδη ενός γελοίου εισαγγελέα, ούτε τα σουρλιαχτά των μιντιακών καθαρμάτων. Αυτά είναι γνωστά και αναμενόμενα. Εκείνο που έχει σημασία είναι πως σε αυτό το νέο

αίσχος δεν είναι απλώς προφανής η ανοχή της κυβέρνησης, αλλά πασιφανής η ενεργή συνενοχή της. Ετοιμάζουν το έδαφος για την επιστροφή των φυλακών τύπου Γ'...

Απέναντι στην εκδικητικότητα, την τρομοκρατία, τις σκοπιμότητες και τη δειλία το λόγο έχουν τώρα το κίνημα αλληλεγγύης και ο ίδιος ο Δημήτρης Κουφοντίνας.

Ν.Γ.

Δίκη της Χρυσής Αυγής: Στην τελική ευθεία

Όπως όλα δείχνουν, το 2019 θα είναι το έτος ολοκλήρωσης για τη δίκη της ΧΑ. Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές βρισκόμαστε ένα βήμα πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας των αναγνωστέων εγγράφων. Θα ακολουθήσουν η εξέταση των μαρτύρων υπεράσπισης και οι απολογίες. Έπειτα από τέσσερα χρόνια προκλητικής απουσίας ο Μιχαολιάκος και οι υπόλοιποι κατηγορούμενοι –ηγετικά στελέχη της ΧΑ– θα καθίσουν επιτέλους στο εδώλιο προκειμένου να λογοδοτήσουν για τα εγκλήματά τους.

Η διαδικασία των αναγνωστέων ήταν από τους πιο κρίσιμους σταθμούς της δίκης, αφού τεκμηρίωσε τις κατηγορίες και συμπλήρωσε με αδιάσειστα στοιχεία τις καταθέσεις των μαρτύρων και των θυμάτων της εγκληματικής δράσης της ΧΑ. Πρόκειται για έναν τεράστιο όγκο αποδεικτικού υλικού –βίντεο, ηχητικά ντοκουμέντα, έγγραφα– που αποδεικνύουν με τρόπο αναντίρρητο την απόλυτα οργανωμένη και ιεραρχικά δομημένη από την ηγεσία της ΧΑ εγκληματική δράση των ταγμάτων εφόδου. Το δικαστήριο έχει πλέον στην διάθεσή του τις αποδείξεις προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι εγκληματικές ενέργειες της ΧΑ αποτελούσαν και αποτελούν οργανωμένο σχέδιο του αρχηγού της Μιχαολιάκου και της ηγεσίας της και άρα να δικάσει με βάση το άρθρο 187 και να αποδώσει βαριές καταδίκες στους κατηγορούμενους για συμμετοχή, σύσταση και διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης.

Ανάμεσα στα πιο σημαντικά στοιχεία, σημεία-κλειδί για την έκβαση της δίκης είναι:

- Το ιδρυτικό κείμενο-καταστατικό της ΧΑ, το οποίο συμπεριλαμβανόταν στο παραπεμπτικό βούλευμα και αποδεικνύει τον εθνικοσοσιαλιστικό-εγκληματικό χαρακτήρα της ΧΑ, τη στρατιωτική δομή της, την απόλυτη ταύτιση και εξάρτησή της από τον αρχηγό Ν. Μιχαολιάκο και τη βαριά ποινική του ευθύνη για τα ναζιστικά εγκλήματα που τελέστηκαν. Οι συντριπτικές αποδείξεις για την εγκληματική φύση της ΧΑ επέτρεψαν ωστόσο στο δικαστήριο να κατανοήσει και κάτι ακόμη. Είναι αυτός ακριβώς ο εγκληματικός χαρακτήρας που προϋποθέτει και επιβάλλει τη διγλωσσία της ΧΑ, η οποία της επιτρέπει να εμφανίζεται υπό το μανδύα του «νόμιμου πολιτικού κόμματος». Ενώ δηλαδή στο εσωτερικό της οργάνωσης κυριαρχεί μια απόλυτη ιεραρχική πυραμίδα μέσω της οποίας οργανώνονται και υλοποιούνται οι εγκληματικές ενέργειες στο όνομα του ναζισμού, στο δημόσιο επίπεδο τα στελέχη της ΧΑ αποκηρύσσουν το ναζισμό δηλώνοντας «αγνοί Έλληνες εθνικιστές», συνθήκη απόλυτα λογική για μια εγκληματική οργάνωση με συνωμοτικό τρόπο δράσης.
- Η έκθεση του Forensic Architecture «Το

χρονικό μιας ναζιστικής δολοφονίας» που προβαίνει σε χωρικό και χρονικό προσδιορισμό των γεγονότων τη νύχτα της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα μέσω της ανάλυσης των βίντεο από τις κάμερες ασφαλείας. Από την έκθεση προέκυψαν κρίσιμα συμπεράσματα, καθώς απο-

καλύπτει με οπτικό υλικό την οργανωμένη δράση της ομάδας των Χρυσαιγιτών που προηγήθηκε της φονικής επίθεσης Ρουπακιά, καθώς και τον τρόπο κίνησης των αστυνομικών δυνάμεων που βρέθηκαν στο σημείο της δολοφονίας. Αυτό, σε συνδυασμό με τις τηλεφωνικές συνομιλίες των Χρυσαιγιτών Πατέλη, Λαγού, Μιχαολιάκου, αλλά και με τις καταθέσεις των αυτοπτών μαρτύρων, απέδειξε στο δικαστήριο ότι η δολοφονία του Φύσσα ήταν αποτέλεσμα οργανωμένης επίθεσης, μέρος του συνολικότερου σχεδίου της ΧΑ για την εξόντωση των εχθρών και των πολιτικών της αντιπάλων.

- Το έγγραφο της κατάθεσης της εν διστάσει συζύγου του Ι. Λαγού, υπεύθυνου για τις τοπικές οργανώσεις Νίκαιας, Περάματος, Πειραιά και Σαλαμίνας, το οποίο και τεκμηριώνει περαιτέρω το ρόλο του ως προμηθευτή όπλων για τη ΧΑ. Αυτή η εξέλιξη, δεδομένου ότι ο Λαγός αναβαθμίστηκε ιεραρχικά μετά τη σύλληψη Μιχαολιάκου σε νούμερο 2 της οργάνωσης, εκθέτει ανεπανόρθωτα τον αρχηγό, καθώς τον συνδέει άμεσα με τις αποδείξεις των εγκληματικών ενεργειών στον Πειραιά και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία για την απόδειξη της εγκληματικής οργάνωσης και της διεύθυνσής της.

Το τελευταίο διάστημα, με αφορμή τη Συμφωνία των Πρεσπών και τον αντιαλβανικό εθνικισμό, η Χρυσή Αυγή επιχειρεί να σπάσει την απομόνωση στην οποία έχει περιέλθει λόγω της δίκης και επανεμφανίζει τα τάγματα εφόδου. Αυτό ενδεχομένως θα εντατικοποιηθεί εν όψει δημοτικών εκλογών, κυρίως στο Δήμο της Αθήνας με την υποψηφιότητα Κασιδιάρη. Το αντιφασιστικό κίνημα θα πρέπει να αναβαθμίσει τη δράση του στις γειτονιές και τους κοινωνικούς χώρους, να σταθεί εμπόδιο στα σχέδια των Χρυσαιγιτών και να μην τους αφήσει ούτε σπιθαμή γης για να χύσουν το δηλητήριό τους.

Ο φασισμός δεν πρόκειται να ηττηθεί μέσα σε μια δικαστική αίθουσα. Η πολυεπίπεδη κρίση που ταλανίζει τη χώρα εδώ και μια δεκαετία, οι αντιπροσφυγικές πολιτικές, ο φόβος και η κοινωνική ανασφάλεια δίνουν χώρο στην Ακροδεξιά. Ωστόσο, θα πρέπει να αποφεύγουμε ψευδοδιλήμματα του τύπου «στο δρόμο ή στο δικαστήριο θα νικήσουμε το φασισμό». Το αποτέλεσμα της δίκης θα κρίνει με τρόπο καθοριστικό το μέλλον της Χρυσής Αυγής, του πιο κρίσιμου σταθμού της φασιστικής απειλής στην Ελλάδα, και θα επηρεάσει συνολικά την πορεία που θα ακολουθήσει η Ακροδεξιά. Με αυτή την έννοια, η ισόβια καταδίκη του Μιχαολιάκου και της ηγεσίας της ΧΑ θα πρέπει να υιοθετηθεί ως αίτημα από το σύνολο του αντιφασιστικού κινήματος και να απλωθεί πλατιά στην κοινωνία. Ας μην γελιόμαστε. Μια επιεικής απόφαση για τους νεοναζί θα αποτελέσει ένα έγκλημα ιστορικής σημασίας από τη δικαστική εξουσία. Φτάνει να θυμίσουμε τα ποσοστά που η ΧΑ παίρνει στις δημοσκοπήσεις ακόμη και σήμερα, την κρατική χρηματοδότηση που απέσπασε ως κοινοβουλευτικό κόμμα, αλλά και την εποχή Μπαλτάκου, τότε δηλαδή που η ΧΑ φλέρταρε ανοιχτά με την εξουσία.

Αγγελική Βαλασμάκη

Αντιφασισμός

Η πόλη ανάποδα, η Αριστερά στα συγκαλά της

Μιλώντας για το νέο δημοτικό σχήμα, το σωστότερο θα ήταν να πάμε κατευθείαν στην ουσία και να μεταφέρουμε κάποιες πρώτες σκέψεις γύρω από τα μεγάλα και μικρά ζητήματα της πόλης: τη στέγαση και τα ενοίκια, τη μείωση και τη διαχείριση των απορριμμάτων, τη στήριξη των συνεργατικών επιχειρημάτων. Όλα αυτά όμως, καλύτερα να τα δείτε στο προσωρινό πρόγραμμα του σχήματος, που ήδη κυκλοφορεί. Ας αφιερώσουμε τις λίγες αυτές γραμμές σε μια –τελευταία– εσωστρεφή ανασκόπηση του τι έγινε και πώς έγινε, καθώς έχει κι αυτή την αξία της.

Τι κάναμε: Από τον περασμένο Ιούνη, η «Αναμέτρηση» στη Θεσσαλονίκη κάλεσε εμάς και την υπόλοιπη Αριστερά σε μια ανοιχτή και λίγο απροσδιόριστη κοινή συνέλευση για την κατάσταση στην Αριστερά. Πήγαμε, πήγε καλά και έμεινε μια σταθερή συνεργασία των λεγόμενων «9 οργανώσεων». Μέσα σε αυτό το κλίμα εμπιστοσύνης που δημιουργήθηκε, έπεσε στην επόμενη ανοιχτή συνέλευση των «9», τον περασμένο Νοέμβρη, η ιδέα να «τρέξουμε» ένα νέο δημοτικό σχήμα στη Θεσσαλονίκη. Οι δυσκολίες, πρακτικές και πολιτικές, προφανείς, αλλά η ανάγκη να κουνηθούν τα πράγματα, τόσο στο Δήμο όσο και στην Αριστερά, προφανέστερη.

Έτσι, προχωρήσαμε, αλλά με όρους: Είπαμε ότι η όλη φάση θα έχει νόημα μόνο αν είναι ριζικά διαφορετική. Ότι δεν θα επιδιώξουμε ένα κοινό κατέβασμα οργανώσεων της άκρας Αριστεράς, αλλά μια πραγματική δημοτική κίνηση, με μέλη, συνέλευση, δημοκρατία. Ότι σε σχέση με το πολιτικό πλαίσιο δεν χρειαζόμαστε μια ακόμα πομπώδη και γενικόλογη διακήρυξη, αλλά ένα πραγματικά ριζοσπαστικό πρόγραμμα, που να συνδέει τις γενικές μας πολιτικές θέσεις με συγκεκριμένες διεκδικήσεις σε επίπεδο πόλης. Ότι θα αποκηρύξουμε κάθε παραγοντλίκι, αυτοπροβολή και διαδρομισμό, ότι όλα θα γίνονται δημόσια και ανοιχτά. Ότι το ψηφοδέλτιο δεν

θα είναι μια σύνθεση των ηγεσιών των οργανώσεων, αλλά θα αποτελείται κατά προτεραιότητα από ανθρώπους νέους, εργαζόμενους-ες, άνεργους-ες, αποκλεισμένους. Και ότι αντί για τον παραδοσιακό υποψήφιο δήμαρχο, θα επιλέξουμε τέσσερις από αυτούς-ές για να τεθούν επικεφαλής.

Σε σχέση με το εύρος των συνεργασιών, αποφασίσαμε ότι θα πάμε με όσες οργανώσεις συμφωνήσουν στα παραπάνω, χωρίς αριότι αποκλεισμούς, αλλά και χωρίς συμβιβασμούς, που θα μας γύριζαν πίσω στα γνωστά και βαρετά (και αποτυχημένα) σχήματα. Απόφαση δύσκολη, γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχουν τάσεις μέσα στην εξωκοινοβουλευτική Αριστερά που δεν θέλουν ούτε να μιλήσουν μεταξύ τους (και σε κάποιες περιπτώσεις, μην επεκταθούμε εδώ, καλά κάνουν). Αν όμως βάζαμε κι εμείς από την αρχή αποκλεισμούς, δεν θα εξασφαλιζαμε ποτέ τον ελάχιστο εκείνο ζωτικό χώρο που χρειαζόταν για να αναπτυχθεί αυτή η πρωτοβουλία.

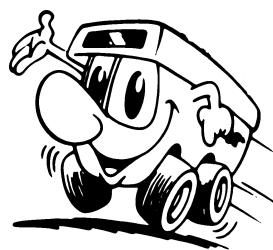
Με βάση την παραπάνω πρόταση φτιάχτηκε μια ομάδα πρωτοβουλίας, στην οποία μετείχαν αρχικά 12 οργανώσεις. Καθήκον της ομάδας αυτής να συντάξει μια εισήγηση προς την ιδρυτική συνέλευση, με το προτεινόμενο πολιτικό και οργανωτικό πλαίσιο. Η δουλειά αυτή κράτησε δύο μήνες. Οι διαφωνίες ήταν

αρκετές, αλλά είχαμε από την αρχή συμφωνήσει σε μια αρχή: Η ομάδα αυτή δεν είναι τίποτα, το παν είναι η συνέλευση των μελών. Οπότε, δεν χρειάζεται να φάμε τα λυσσικά μας εδώ, κάθε διαφωνία θα κατατεθεί στην ιδρυτική συνέλευση και εκεί θα αποφασίσουν δημοκρατικά τα μέλη. Το αποτέλεσμα ήταν να καταλήξουμε σε μια συναινετική εισήγηση, η οποία αφενός προβλέπει ένα πραγματικά δημοκρατικό μοντέλο συλλογικής λειτουργίας και αφετέρου προτείνει ένα ριζοσπαστικό πολιτικό πρόγραμμα, που πατά πάνω στις κοινές μας πολιτικές θέσεις και αναπτύσσει οκτώ θεματικούς άξονες διεκδικήσεων για το Δήμο. Σε αυτή την πορεία, μια από τις οργανώσεις (το Αριστερό Ρεύμα) έφυγε. Από την άλλη, άλλες οργανώσεις συζητάνε ήδη να συνεργαστούμε.

Η ιδρυτική συνέλευση έγινε στις 9 Φλεβάρη και πήγε καλά: γράφτηκαν τα πρώτα 100 μέλη, η εισήγηση συζητήθηκε, τροποποιήθηκε και πέρασε συναινετικά, συγκροτήθηκαν ομάδες εργασίας και εκλέχθηκε συντονιστικό. Και βγάλαμε και το όνομα αυτού: Η πόλη ανάποδα. Το σημαντικότερο, τα πρόσωπα των ανθρώπων εκεί απέπνεαν επιτέλους λίγη αισιοδοξία, ο κόσμος γελούσε, κάναμε χαβαλέ στις ψηφοφορίες. Μετά από μια διαδικασία έξι ωρών με 25 τοποθετήσεις, όλοι και όλες φύγανε χαρούμενες. Δεν είναι και λίγο.

Τι κάνουμε: Όλα αυτά τα ωραία βέβαια, γνωρίζουμε ότι αφορούν κυρίως το δικό μας μικρόκοσμο και τη δική μας ψυχολογία (το ξαναλέω: κι αυτό, δεν είναι λίγο). Αν καταφέρει το δημοτικό σχήμα να συνδεθεί οργανικά με τα αιτήματα, τις αγωνίες, τις επιθυμίες των πραγματικών ανθρώπων και των πραγματικών κινημάτων, να αναπτύξει το πρόγραμμά του, να κινητοποιηθεί και φυσικά αν καταφέρει –με αυτόν τον τρόπο– να πάει καλά και στις εκλογές, είναι κάτι τελείως διαφορετικό. Για τα πρώτα μας βήματα στηριχθήκαμε στη ραχοκοκαλιά της υφιστάμενης Αριστεράς και η βάση αυτή αποδείχθηκε αναγκαία για να φτάσουμε ως την ιδρυτική συνέλευση. Για τα επόμενα βήματα όμως, το δυναμικό αυτό δεν αρκεί. Το ζητούμενο είναι οι ομάδες εργασίας (της καμπάνιας, των οργανωτικών και του προγράμματος), οι θεματικές ενότητες, να στελεχωθούν από πραγματικούς ανθρώπους (είτε είναι μέλη οργανώσεων είτε όχι), με γνώσεις, ιδέες, φαντασία και διάθεση για δουλειά. Με μια φράση, το κλειδί είναι εσωτερική δημοκρατία συν πολλή δουλειά. Προς το παρόν, φαίνεται ότι γίνεται. Μένει να αποδειχθεί.

Νίκος Νικήσιανης

Ιταλία:

Ρατσιστικός παροξυσμός Σαλβίνι

Ο υπουργός Εσωτερικών και αντιπρόεδρος της ιταλικής κυβέρνησης Σαλβίνι μονοπωλεί το ενδιαφέρον της ιταλικής πολιτικής σκηνής, και σίγουρα για τους λάθος λόγους.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, λίγες μόλις ημέρες μετά την ορκωμοσία της κυβέρνησης Κόντε, συμμαχεί με την ακροδεξιά «Ομάδα Βίτσεγκραντ», μπλοκάροντας την αναθεώρηση του Κανονισμού Δουβλίνου και προκαλώντας μια σχετική αμηχανία και ανησυχία σε κάποιους κύκλους της Ευρώπης.

Σε εθνικό επίπεδο λίγους μήνες αργότερα, ψηφίζεται ο νέος Νόμος για την Ασφάλεια και τη Μετανάστευση (γνωστός και ως «Νόμος Σαλβίνι»), ο οποίος διαλύει το σύστημα υποδοχής SPRAR. Δικαίωμα παραμονής πλέον στους ξενώνες του συστήματος SPRAR έχουν μόνο οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και οι ασυνόδευτοι ανήλικοι. Οι αιτούντες άσυλο, στις περισσότερες των περιπτώσεων θύματα βασανιστηρίων στη Λιβύη, θύματα ναυαγίων ή/και trafficking καθώς και μόνες έγκυες γυναίκες πολλές εκ των οποίων θύματα βιασμού στη Λιβύη, καταλήγουν μέσα σε μια νύχτα στο δρόμο. Η δημόσια κατακραυγή και η έμπρακτη αλληλεγγύη με την εξεύρεση εναλλακτικών στέγασης/φιλοξενίας είναι σχετικά έντονη και σίγουρα ελπιδοφόρα. Ο νόμος αυτός κατήργησε επίσης το «ανθρωπιστικό καθεστώς», μια άδεια παραμονής διετούς διάρκειας για όσους δεν δικαιούνται άσυλο ή επικουρική προστασία αλλά δεν είναι δυνατή η απομάκρυνση τους από τη χώρα. Το καθεστώς αυτό ανανεωνόταν και μπορούσε να μετατραπεί σε άδεια για λόγους εργασίας. Υπολογίζεται ότι 32.000 άτομα έλαβαν ανθρωπιστικό καθεστώς την περίοδο 2017-2018 και τα οποία, μετά την πάροδο της διαιτίας, θα βρεθούν χωρίς χαρτιά, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Ο ίδιος ο Σαλβίνι δήλωσε πρόσφατα ότι η απομάκρυνσή τους από τη χώρα είναι αδύνατη, αφού για να απομακρυνθούν όλοι οι χωρίς χαρτιά από την Ιταλία θα χρειαστούν 80 χρόνια. Καθιστώντας ακόμα πιο τιμωρητικές και εγκληματικές τις πολιτικές του. Παράλληλα, οι ξενώνες που κλείνουν –έχοντας απωλέσει αυτομάτως το λόγο ύπαρξής τους και τις χρηματοδοτήσεις– έχουν οδηγήσει ήδη στην ανεργία 600 Ιταλούς, ενώ υπολογίζεται ότι ο αριθμός αυτός θα ξεπεράσει τους 2.000.

Ο νόμος Σαλβίνι υπεισέρχεται και σε ζητήματα αποκλειστικής αρμοδιότητας και αυτονομίας των Περιφερειών κατά παράβαση του ιταλικού Συντάγματος και έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις –και όχι για ανθρωπιστικούς λόγους– από το συντηρητικό Βορρά μέχρι το Νότο. Πολλές Περιφέρειες εξετάζουν τη δυνατότητα προσφυγής στο

Συνταγματικό Δικαστήριο για την ακύρωση των σχετικών διατάξεων. Η Τοσκάνη είναι η πρώτη Περιφέρεια που προσέφυγε ήδη μαζί με 60 δήμους της. Κανείς δε μπορεί να πει με βεβαιότητα ποια θα είναι η έκβαση της υπόθεσης αυτής. Το μόνο σίγουρο είναι ότι οι σχέσεις μεταξύ κεντρικής και περιφερειακής εξουσίας είναι αρκετά τεταμένες.

Ο Σαλβίνι επιδίδεται εδώ και μήνες σε ένα κυνήγι μαγισσών εναντίον των διασωστικών πλοίων στη Μεσόγειο. Μέσω του προσφιλοῦς στον ίδιο twitter, κατηγορεί σταθερά τις ΜΚΟ ότι λειτουργούν ως πόλος έλξης για τους μετανάστες και ότι συνεργάζονται με τους λιβυούς διακινητές. Οι απόψεις του αυτές προκαλούν εισαγγελικές έρευνες για τη διαπίστωση τυχόν τέλεσης αδικημάτων. Το θέμα παίρνει μεγάλες διαστάσεις φτάνοντας μέχρι την ιταλική Γερουσία με ακροάσεις των πληρωμάτων. Οι κατηγορίες φυσικά καταπίπτουν και με τη σταδιακή μείωση της παρουσίας διασωστικών στη Μεσόγειο, οι νεκροί –φυσικά– αυξάνονται. Φρένο στην αντιδιασωστική λύσσα του Σαλβίνι, φαίνεται να βάζει –για την ώρα– η υπόθεση του ιταλικού διασωστικού Diciotti. Το καλοκαίρι του 2018 παρέμεινε για αρκετές μέρες ανοιχτά της Ιταλίας, μετά απο απαγόρευση ελλιμενισμού του. Οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, για τη διερεύνηση τυχόν ευθύνης υπουργών, φέρονται να έχουν καταλήξει στην τέλεση από τον Σαλβίνι των αδικημάτων της κατάχρησης εξουσίας, της παράνομης κράτησης και της απαγωγής. Άγνωστο παραμένει αν η κυβέρνηση θα δώσει το πράσινο φως για να πάρει η υπόθεση τη δικαστική οδό. Ο Σαλβίνι μάλλον ανησυχεί –αφού έχει ρίξει τους τόνους του στο twitter– αν και δηλώνει ότι αυτός απλώς

εκτελούσε κυβερνητικές πολιτικές. Οι διαρροές στον ιταλικό Τύπο, σύμφωνα με τις οποίες η κυβέρνηση είχε δώσει εντολή για τον ελλιμενισμό του πλοίου, μάλλον τον διαφεύδουν. Η έκβαση και αυτής της υπόθεσης είναι αβέβαιη. Το σίγουρο είναι ότι έχει προκαλέσει τριγμούς στην κυβερνητική συνεργασία και άνοιξε τον ασκό του Αϊόλου κατά του Σαλβίνι. Λέγεται ότι όσοι είναι οι διασωθέντες-θύματα των απαγορεύσεων Σαλβίνι αυτούς τους τελευταίους μήνες άλλες τόσες είναι και οι ατομικές

προσφυγές που ετοιμάζονται να κατατεθούν ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και που θα εκθέσουν ανεπανόρθωτα και για πολλοστή φορά την ιταλική κυβέρνηση. Ό,τι ξεκίνησε το Diciotti ίσως το ολοκληρώσει το ΕΔΔΑ.

Ο Σαλβίνι έχει να αντιμετωπίσει ακόμα ένα μέτωπο. Αυτό των σωμάτων ασφαλείας και των έντονων αντιδράσεών τους –στην καθόλου τυχαία– εμμονή που επιδεικνύει να κυκλοφορεί με τις στολές τους, εγείροντας μια σειρά από σοβαρά ζητήματα. Ο ίδιος δεν φαίνεται να ανησυχεί, αφού απαντάει με αποπληστική ηρεμία ότι εκείνος αισθάνεται άνετα φορώντας τις στολές. Τέλος, αρκετοί είναι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι ο καθημερινός δημόσιος λόγος του αποτελεί παρακίνηση σε τέλεση ρατσιστικών επιθέσεων. Επιθέσεις που σε κάθε περίπτωση έχουν αυξηθεί δραματικά τον τελευταίο καιρό σε ολόκληρη την Ιταλία. Η απάντησή του σε σχετική ερώτηση δημοσιογράφου είναι ίσως ενδεικτική της εσωτερικής ανοχής που επιδεικνύει (ή είναι διατεθειμένος να επιδείξει) έναντι της μηδενικής ανοχής στα σύνορα: «Ο μόνος τρόπος αντιμετώπισης του φαινομένου (του ρατσισμού) είναι τα κλειστά σύνορα».

Κατερίνα Τσαποπούλου

διεθνή

Αλληλεγγύη σε καιρούς πολέμου

Πού βρίσκεται το «κοινό σπίτι» του ευρωπαϊκού ακτιβισμού που στοχεύει σε μετασχηματισμούς; Πώς διευρύνουμε το κοινωνικό μας πεδίο χωρίς να χάσουμε τη ριζοσπαστικότητά μας; Ποιο είναι το κλειδί για να συγκροτήσουμε μια νέα αντιγεγονοτική σκέψη; Η επιστροφή στις ρίζες, η «υπεράσπιση της ανθρωπότητας», αποτελούν το νέο δρόμο του κοινωνικού κινήματος;

Ερωτηματικά που μαζί με πολλά ακόμα, ακτιβιστές και ακτιβίστριες από διαφορετικά μέρη και κινήματα που συναντηθήκαμε τον Γενάρη στο City Plaza, προσπαθήσαμε να απαντήσουμε. Η αλήθεια είναι ότι αναδύονταν περισσότερα ερωτηματικά παρά απαντήσεις. Αλλά από κάπου πιάνουμε το νήμα.

Ενώ ο καπιταλισμός συγκροτεί ένα καταστροφικό ενάντια στην ανθρωπότητα σύστημα, τα ευρωπαϊκά κοινωνικά κινήματα δεν έχουμε βρει τον τρόπο να οικοδομήσουμε ένα εναλλακτικό και συνεκτικό «κοινό σπίτι». Είμαστε διασκορπισμένοι σε χιλιάδες οργανώσεις και διαφορετικές στρατηγικές, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη μάχη ενάντια σε ένα σύστημα τόσο βάνουσο και καλά οργανωμένο που, ενώ βομβαρδίζει και καταληστεύει τους λαούς, κλείνει τα σύνορα ώστε κανένας να μην διαφεύγει. Νεκροπολιτική που σκόπιμα οδηγεί χιλιάδες ανθρώπους στο θάνατο απλώς και μόνο επειδή δεν γεννήθηκαν στην Ευρώπη. Εκείνοι που δεν καταναλώνουν, δεν παράγουν ή δεν ψηφίζουν γίνονται αόρατοι και τίθενται εκτός της ανθρωπίνης συνθήκης.

Πολιτική καλά συντονισμένη από το νεοφασισμό και τον κουλ φασισμό που αναδύεται σε παγκόσμιο επίπεδο με διαφο-

ρετικές ονομασίες, μορφές και ρυθμούς, αλλά με κοινούς στόχους, γεγονός που μας θυμίζει τις πιο σκοτεινές σελίδες της σύγχρονης ευρωπαϊκής Ιστορίας. Ο νέος φασισμός δεν είναι ένα πολιτικό καθεστώς όπως τον περασμένο αιώνα. Σύμφωνα με τον Χουάν Χερνάντες, «Ο νεοφασισμός δύναται να συνυπάρξει με τους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς του νεοφιλελεύθερου μοντέλου (...) απογυμνωμένους από περιεχόμενο και απεσταλμένους εκ νέου σε μια σφαίρα αυστηρά τυπική (...)».

Μεγάλες πολυεθνικές σχεδιάζουν και διευθύνουν τις τύχες του κόσμου χωρίς να υπόκεινται σε κανένα δημοκρατικό έλεγχο. Οι αποφάσεις των κυβερνώντων περιορίζονται από ένα πλαίσιο που αυτές επιβάλλουν μέσα από ένα σύνθετο διεθνές νομικό πλέγμα που στηρίζει τον οικονομικό αυταρχισμό ιδιωτικοποιώντας τη δημοκρατία.

Σε αυτό το πλαίσιο πολιτισμικής κρίσης το κεφάλαιο βρίσκεται αντιμέτωπο με μια χωρίς προηγούμενο αναπτυξιακή στασιμότητα – είναι αδύνατη η συνεχής ανάπτυξη όταν οι πρώτες ύλες είναι πεπερασμένες –, γεγονός που προκαλεί έναν πόλεμο για τους φυσικούς πόρους. Στο βαθμό που οι πόροι περιορίζονται και το κεφάλαιο επιδιώκει να συνεχιστεί η αύξηση των κερδών του, πρέπει σταδιακά να απογυμνώσει από περιεχόμενο το κράτος πρόνοιας στον αναπτυγμένο κόσμο και να αυξήσει την εκμετάλλευση της φύσης, των λαών και των ανθρώπων στον υπόλοιπο κόσμο. Αυτό το σύστημα, για την ανάπτυξή του και για να μην οδηγηθεί σε δημογραφική αυτοκτονία, έχει ανάγκη ανθρώπους που μεταναστεύουν, όμως την ίδια στιγμή επιδιώκουν να μας φέρουν αντιμέτωπους, τους φτωχούς και ταπεινούς ενάντια στους προσφάτως αφιχθέντες. Πόλεμος ανάμεσα σε φτωχούς που ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την ίδια δουλειά, την ίδια φτηνή κατοικία, τα ίδια επιδόματα. Προκαλούν τη διαίρεση ανάμεσα σε αυτόχθονες και μετανάστες, μετατρέποντας τους τελευταίους σε έναν «εφεδρικό στρατό» για να περιορίσουν τις εργασιακές διεκδικήσεις των εργαζομένων, οδηγώντας

τους στο συμπέρασμα ότι οι προσφάτως αφιχθέντες είναι οι υπαίτιοι για το θάνατο του κράτους πρόνοιας. Οι μεσαίες και λαϊκές τάξεις, σαστισμένες, αναζητούν καταφύγιο στην άκρα Δεξιά ή το νεοφασισμό, διαπιστώνοντας ότι ούτε τα παραδοσιακά κόμματα, ούτε τα συνδικάτα, ούτε το κράτος τους παρέχουν προστασία.

Υψώνουν δραματοποιημένα λάβαρα πατριωτικού φονταμενταλισμού, αυταρχισμού, ξενοφοβίας κ.λπ. και τροφοδοτούν τη ρητορική τους αναζητώντας εχθρούς: μετανάστες, οικολόγους, φεμινίστριες, κομμουνιστές... Και όλα αυτά σε συνδυασμό με μια προπαγάνδα υποτιθέμενης αντίστασης, ανανέωσης της πολιτικής και αντιελίτ ρητορικής.

Δεν μπορούμε να κλείσουμε τα μάτια και να γίνουμε συνένοχοι σ' αυτό το ρεύμα νεοφασισμού που διασχίζει το κέντρο της ευρωπαϊκής πολιτικής προκαλώντας τη μετατόπιση του ιδεολογικού άξονα προς τα δεξιά και θέτοντας τους όρους της συζήτησης και στην Αριστερά.

Πώς αλλιώς να χαρακτηρίσουμε το γεγονός ότι μια κυβέρνηση όπως η ισπανική, που χαρακτηρίζεται σοσιαλιστική, δεν επιτρέπει σε πλοία θαλάσσιας διάσωσης όπως το Open Arms, το Aita Mari και άλλα να σώσουν χιλιάδες ανθρώπους από πνιγμό;

Τα ευρωπαϊκά κοινωνικά κινήματα δεν ξέρουμε πώς να πολεμήσουμε αυτό το φαινόμενο. Ξέρουμε ότι γεννηθήκαμε έξω από τα τείχη του παλατιού, ότι είμαστε από την πλευρά των ταπεινών αλλά αγνοούμε τον τρόπο να δημιουργήσουμε ένα ισχυρό δίκτυο. Ξέρουμε πώς να καταλάβουμε ένα κτίριο, να προσφέρουμε κουβέρτες και τροφή, να στηρίξουμε «παράνομους» ανθρώπους... αλλά αγνοούμε τον τρόπο να οικοδομήσουμε το κοινό μας σπίτι της αντιξουσίας. Μήπως πρέπει να αναπροσαρμόσουμε τον αγώνα ώστε να μην αποτελεί μόνο πεδίο άρνησης αλλά και προτάσεων – χώρους φιλοξενίας, συνεταιρισμούς, πολιτιστικά κέντρα; Είναι η κοινωνική ανυπακοή όπλο μας σε αυτή τη μάχη;

Το Hotel City Plaza έχει αποτελέσει το δικό μας κοινό σπίτι. Η στιγμή που η θεωρία γίνεται πράξη. Η υπεράσπιση της ζωής απέναντι στο θάνατο. Ο τόπος που συνυπάρχουν και λειτουργούν η στοργή και η εμπιστοσύνη. Η αγάπη σε καιρούς πολέμου. Ένα αστέρι που δείχνει το δρόμο. Για πάντα.

Mikel Zuluaga

Plataforma Ongi Etorri Errefuxiatuak,
Pays Vasco
– Πλατφόρμα
Πρόσφυγες Καλώς Ήρθατε,
Χώρα των Βάσκων

«Δελτίο Θυέλλης»

Περιοδική έκδοση
του Δικτύου
για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα

Υπεύθυνος: Θεοδωρής Φέστας

Βόλος: Ιωλκού 33, τηλ.: 2421030335

Θεσσαλονίκη:
Ερμού 23 & Ελ. Βενιζέλου,
τηλ./φαξ: 2310-265 346

Αθήνα:
Τσαμαδού 13, τηλ.: 210-38 13 928
φαξ: 210-38 40 390

e-mail: diktio@diktio.org
<http://diktio.org>

